

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

ЖОВТЕНЬ

9

October

1960

Олена Пчілка (1849—1930)

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XVII. ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська
і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата в США й Канаді
від січня 1959 \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Поодинокое число 45 центів

Зміст:

Л. Костенко: Птиці
Т. Коломієць: Нива
Чого сподіємось?
Н. Я.: Дискусії
М. Стефанів: Підготовка у громадській праці
П. Кізко: Письменниці в Україні
О. Керч: Гауча
А. Вокер: Зустрічі й розмови
Рута: Рута обізвалася знову
Успіхи молоді
Л. Буря: За первнями мистецтва
Л. Б.: З лемківського роду
Л. Б.: Доповіді в Відділах США
А. Вокер: Родина й жінка серед перемін світу
Гол. Управа ОУЖ: Велике Спасибі!
Із життя наших Централь
Г. Франко-Ключко: Медове печиво
Користаймо з досвіду
Вишивана скатерть
О. Кобець: Восени
Оля: Татова порада
Г. Чернобицька: Школярка
Л. Полтава: Осінь
П. Кізко: Котик
Н. Наркевич: Літня пригода котика
Демка
Віра Вовк: Вітражі

OUR LIFE

VOL. XVII OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Philadelphia,
Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria

Світлина на обгортці:

На обгортці світлина Олени Пчілки.
У жовтні ц. р. завершилися 30-ті роковини смерті цієї видатної громадської діячки і дослідниці.

**Відновлюйте Вашу передплату
вчас, тим досягнете миле почуття
упорядкованости, а видавництву
зрівноважений бюджет.**

На терені США

Окружні Ради і Відділи США повідомили нас про такі імпрези:

9. жовтня: Відкриття Виховного Семінара — 11 Відділ у Трентоні.
9. жовтня: Служба Божа в першу річницю смерті кол. голови бл. п. Р. Сидорик — 22 Відділ США в Шикагу.
21. жовтня: Концерт хору 22 Відділу в домівці Ген. Федерації Жін. Клубів у Шикагу.
23. жовтня: Окружний З'їзд — Окр. Рада США у Філадельфії.
29. жовтня: Окружний З'їзд і 35-ліття США — Окр. Рада в Клівленді.
29. жовтня: Вишивані Вечерниці — 22 Відділ США у Шикагу.
30. жовтня: Відкриття IV-ої Образотвничої Виставки Жінок-Мисткинь — 64 Відділ у Нью Йорку.
20. листопада: 35-ліття США — Окр. Рада США в Дітроїті.
26. листопада: 35-ліття США — Окр. Рада США в Нью Йорку.
26. листопада: 35-ліття США — Окр. Рада США в Рочестері.
3. грудня: 35-ліття США — Окр. Рада США у Філадельфії.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1240 — 720 літ проминуло з того часу, як татари під проводом хана Батия здобули Київ. Це розгромило велику київську державу і центр українського життя перенісся в галицько-волин. землі.

1710 — 250 літ тому, після смерті Мазепи, вибрано гетьманом Пилипа Орлика. При його виборі складено умову між гетьманом і старшиною та запоріжцями п. з. „Пакти і Конституція прав і вольностей Запорізького війська“.

30. вересня 1930 — 30 літ тому загинув командант Української Військової Організації (УВО) Юліян Головінський, без суду застрелений у польській в'язниці.

1930 — 30 літ тому померла в Києві відома громадська діячка, письменниця й дослідниця Ольга Косач (Олена Пчілка). Походила з сім'ї Драгоманових. Її заходами вийшла цінна збірка взорів вишивок і килимів, спільно з Наталією Кобринською видала альманах „Перший вінок“. У часі революції 1905 р. за її ініціативою „Всеросійський Союз Рівноправности Жінок“ у Полтаві видав меморандум із вимогою автономії України.

Наше Життя

РІК XVII.

ЖОВТЕНЬ, 1960

ЧИСЛО 9

ЛІНА КОСТЕНКО

Птиці*)

Птиці зелені
у пізню пору
спати злетілись
на жовту глицю
птиці зелені,
зелені птиці.
Крилами били,
пера губили,
голови сизі
низько хилили.
Пні навкруги —
їхні родичі кровні.
Зрізи на пнях —
наче місяць у повні...
Птиці зелені.
Що ж вам ще треба?
Маєте місяць.
Маєте небо.
Та на зорі
в золотаву пору,
птиці зелені рвонулися вгору.
Тільки злетіть
не змогли, не зуміли:
тісно було,
переплуталися крила.

(З книги „Вітрила“)

ТАМАРА КОЛОМІЄЦЬ

Нива

Ниві-матері колос вклоняється повний.
Жайвір вдячно до неї грудьми припада.
Кожну весну вона молода-молода,
Кожну зиму сивіє, печальна, безмовна.
І всміхаються люди весняній красі,
І вклоняються літу повсюди і завше.
Засина вона, пилом гарячим припавши,
Просипається, змивши утому в росі.
Кинеш в неї зерно, і проб'ється ростком,
І підніметься вгору стебельце тоненьке.
Не злама його буря, бо нива, як ненька,
Материнським напоїть його молоком.
Як живить її піт — не збідніє вона
І не буде весни зустрічати стернею.
Хто натрудженим серцем не зрієся із нею,
По собі не залишить ні жмені зерна.

(„Вітчизна“ ч. 3, 1959)

*) За цей вірш поетеса гостро скритикував якийсь партійний цензор П. Іванов у журналі „Комуніст України“ за грудень 1958 року. Іванова найбільше вразила і обурила майстерно збудована і вражена символіка вірша в його кінцевих рядках.

Чого сподіємось?

Ще кілька тижнів ділить нас від дня, коли волею виборців Америки буде вибраний новий її президент. Галас передвиборчої кампанії досягнув уже свого вершка і в його гаморі нераз важко розібратись. Тому треба загострити свій зір і слух і внутрішньо приготуватись.

Чи з'ясуємо собі вагу цього вибору? Генрі Кебот Ладж сказав у своїй номінаційній промові, що вже тепер не йдеться про таку чи іншу політику, про такі чи інші гасла. А йдеться вже про те чи переживе американська держава цей переломовий час.

Отак треба дивитись на факт вибору президента. Постаті обох кандидатів зарисовуються перед нами. З численних ілюстрацій знаємо їх обличчя, з радія й телевізії чуємо їх промови. Газетні статті підкреслили їх прикмети й подали штаб їх дорадників. А з передвиборчих Конвенцій знаємо їх програму.

Велика відповідальність тяжить на плечах американського президента. Як пише Американська Рада — він мусить виконувати церемоніальні функції короля, керувати адміністративними справами прем'єра, давати накази армії, як головнокомандувач і керувати своєю партією, як її лідер. Лиш людина бистрого ума й великої працездатності може вдержати рівновагу між цими всіма обов'язками.

Оба кандидати на президента відповідають своєму призначенню. Преса підкреслювала в них непересічну інтелігенцію, бистрість, відвагу та взагалі стверджувала багато однакових рис. Та всеж є між ними основні різниці, як у програмі їх партій, так і в їх вдачі.

Тому розважмо докладно — кому віддати свій голос. Перш усього з'ясуємо собі, яким хочемо бачити президента. Чого сподіємось від нього?

Передусім зрозуміння сьогоденної ситуації у світі. У важкій розгрі, що йде між бльоками світових потуг, дуже трудно зберегти перспективу явищ, логіку політичного мислення і холодну кров. Багато політичних помилок випливає з непоінформованости й помилкової оцінки ситуації.

Дальшою прикметою, що її хочемо бачити в нового президента — це рішучість. Занадто бо довго перебуває західний світ у дефензиві, відборонюючи від випадку до випадку свої засади. Оборонне становище на довшу мету втомлює й висилує більше, ніж короткий, але вдалий випад.

Трете й може найважливіше — це сила його ідеалу. Вона допомогла Америці в минулому отрястись із пут колоніального панування, переборола невільництво, видвинула гасло самовизначення народів. Тепер вона повинна підтримати гін людини до свободи й збереження людської гідности, як найпершої передумови людського розвитку.

Наші проблеми

ДИСКУСІЇ

Щораз частіше чуємо й читаємо про зустрічі й розмови з підсоветськими земляками. Приїжджають мистці й політики, фахівці і студенти. З другого боку й туди виїжджає щораз більше людей у характері туристів. Зустрічі стають щораз частіші й напевне число їх з часом більшатиме.

Як пробігають ті розмови? Недавно тому читали ми з зацікавленням опис подорожі І. Кальмука у „Свободі“, що розмовляв із великою кількістю людей. Це були робітники, фахівці, колгоспники й студенти. Його відповіді й запитання були надзвичайно влучні й виплавали з повного розуміння ситуації. Ці розмови напевне дали багато обом сторонам.

Та йдеться про зустрічі інші. Приїжджають обмінні фахівці чи студенти на довший час. Появляються делегації з ССРСР, що мають охоту до розмов, а врешті й туристи, що не є пильновані. Тут уже є місце на дискусії й вони відбуваються. Що можемо про те сказати?

До них треба підготовлятися. Наш советський співрозмовець прекрасно озброєний в аргументи советського апарату. На запитання, що виявляють якунебудь недостачу чи хибу советського режиму, він старається повернути дискусію в бік недоліків вільного світу. Врешті те, що йому невідгідне, він недочуває, або явно заперече.

Тому треба підсоветську дійсність добре знати. Воно легко обірвати розмову при допомозі „сильного“ аргументу і розійтись немирними ворогами. Але більш корисно зостатись у дискусії неперодоланим. Нехай ваш співрозмовець вам цього не признає й закінчить її якоюсь пропагандивною фразою. А проте він відчуватиме вашу вищість, хоч і не признасть її собі самому.

Недавно тому відбулась така розмова в Монреалі. Зустрілись українські громадські діячки з Зо-

єю Нечипорук, делегаткою УССРСР на Конференцію ЮНЕСКО. Хоч розмова велася в приятному тоні, проте делегатка УССРСР доволі скоро її закінчила. Влучні запитання пань не дали їй змоги продовжувати агітації в користь УССРСР, якою розмова почалася.

Тому готуйтесь до наших розмов! Вивчайте докладно побут ССРСР, слідкуйте за його проявами й недоліками.

Н. Я.

ПІДГОТОВА У ГРОМАДСЬКІЙ ПРАЦІ

Підсумовуючи працю наших Окружних З'їздів впадає в вічі, що на них не звернено уваги нашого жіноцтва та таку важливу проблему, як необхідна потреба основно підготовлятися до організаційної діяльності. Це щоправда не є виключно жіночою прикметою, а загально поширене в усіх наших організаціях. Чомусь здається, що це справа неважлива, а коли важлива, то добре налагоджена. На ділі — ні одне, ні друге. Про те свідчать наші шаблонні сходи, збори, виступи при різних нагодах, що часто-густо нецікаві та належно не оформлені. Такі виступи наша народна мудрість прекрасно схарактеризувала, називаючи їх „переливанням з пустого в порожнє“.

З цим явищем треба безпощадно боротись. Це погана іржа, що знижує продуктивність нашої організаційної діяльності. І коли шукаємо за причиною недоліків нашої громадської роботи, то їх треба шукати в нашій несолідній підготовці. Кожен член повинен заздалегідь готуватись до сходи, зборів, виступів. Це треба робити на основі поданого до відома порядку нарад, а головне з ситуації в даній організації чи громаді. А члени Управ не сміють являться на сходах чи на зборах без основної підготовки, бо тоді звичайно не можуть успішно переводити чи співдіяти у веденні зборів.

А вже просто непростимий гріх,

коли хто основно не підготований поривається до промови. Напружені збори, громада чекають почути від делегата щось нового, цікавого, освіжливого. І який не смак лишається, коли дорогоцінний час сходиться на стереотипні фрази, нестерпні повторення або й нарікання. Хіба може такий виступ викликати охоту до праці, до дії?

Подекуди можна стрінутись із делікатним натяком, мовляв, — солідно до виступів готуються звичайно тупиці і люди пересічні, зате інтелігентні і з головою на в'язах цього не потребують. Їм ситуація скаже, що і як говорити та як себе поводити. Це велика помилка! Навпаки — життя знає, що навіть найбільш талановиті публіцисти, парламентаристи, політики, проповідники солідно готуються до своїх виступів, часто намічують собі хід думок або й вирічають напам'ять і так підготовані являються перед громадою.

Тому як блідо виглядають на тлі цього всі наші не підготовані сходи, збори та словні виступи! Коли б ми були повністю свідомі шкідливих наслідків нашої не підготованості тоді напевне не було б випадку, щоб хтось із нас поважився на такий несовісний підхід.

Готуйтесь дбайливо до наших виступів, продумуйте докладно кожне слово! Труд сторицею оплатиться! Нам особисто принесе честь і признання, а організації більше успіхів у праці.

Марія Стефанів

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У липневому числі Н. Ж. у звітному з Конференції Голов Відділів пропущено у списку присутніх — голову 64 Відділу п-ню Марію Ржепецьку і голову 71 Відділу п-ню Олену Назар. За недогляд перепрошуємо.

В описі взорів, поданих у вересневому числі Н. Ж. подано помилково, що взір уміщений вгорі походить із жіночої сорочки з с. Жулян коло Києва, тоді, коли він відрисований із рушника в тій місцевості. Також пропущено згадку про те, що він походить із збірки Людмилі Демиденко. За недогляд перепрошуємо.

Письменниці в Україні

ПОЕТЕСИ

(Докінчення)

Досить літературно вправна, зі своєрідним талантом і чималою культурою вірша виступає **Любов Забашта**. Тематика її творів дуже різноманітна. На відміну від інших вона може написати й гарного, глибокодумного вірша про чоловіка-хама, що ображає свою дружину:

Коли ти ображаєш дружину,
Хто б не був ти — коваль чи поет,
Знай, ти кидаєш камінь в єдиний
Діакоконди живий портрет —

і разом із тим виступати з надумано-штучними, казенними віршами типу „Дума про Леніна“, а навіть хвалебними одами на честь катів українського народу Хрушова і Ватуніна (Жовтень, ч. 2., 1959).

На з'їзді письменників України в 1959 р. тодішній голова Спілки Письменників Микола Бажан критикував її за вірш „Моїм землякам за кордоном“ (Вітчизна). На його думку вона в надто вже легкому тоні зверталась до українських емігрантів:

Як у кожного зроду одна
тільки ненька буває
І другої уже не дістає
нізачо й ніде,
Так ніде не купить вам Вітчизни
і отчого краю,
Що і блудних синів з материнською
ласкою жде.

Бажан, мабуть, волів, щоб Забашта у вірші прямо сказала, без затушкувань, що кожного українського імігранта дома жде не „материнська ласка“, а куля МГБ.

Забашта видала досі вісім збірок поезій, а також „Вибране“.

Але найбільш здібними та самотніми поетесами з молодшого покоління є, мабуть, **Ліна Костенко**, **Тамара Коломієць** та **Наталка Кашук**. Ця сучасна поетична „трійка“ може не тільки бути прикладом у мистецькій творчості для

своїх ровесниць, але й для старших, досвідчених поетес.

Вперше з'явлені в підсоветській пресі вірші **Ліни Костенко** звернули увагу, а й насторожили декого з ревних блюстителів т. зв. соцреалістичної літератури, тобто літератури шаблону і плаката. Ліна Костенко одразу виступила з свіжою, оригінальною думкою, ні в кого запозиченим голосом, а власним своїм, індивідуальним:

На світі можна жить без еталонів
по-різному дивитися на світ —
широкими очима,
з-під долоні,
крізь пальці,
у квартиру,
з-за воріт.

Від того світ не зміниться ні трохи.
А все залежить від людських зіниць:
в широких відобразиться епоха,
у звужених — збіговисько дрібниць.
(Дніпро, лютий 1958)

Цей філософський вірш, що його можна обернути і на тих „вузькооких“, які намагаються впрягти українську мистецьку літературу в соцреалістичну догму, звернув на себе увагу не лиш у колах большевицької критики, а й за границею. Перу талановитої, самотньої й оригінальної поетеси належать книги поезій „Вітрила“, „Проміння землі“, а також ряд друкованих віршів у періодичній літературно-мистецькій пресі.

Характеристичною рисою для творчости Костенко є проблемність її поезій. В неї майже немає ніодного, читаного нами вірша, в якому не була б поставлена якась певна, цільна проблема і то проблема загально-людського буття, природи, світу. Цим Костенко піднялась понад голови навіть рекламаних режимом поетів старшого покоління типу Шеремети, Гончаренка, Усенка й інших, які вже самою своєю тематикою не можуть виборсатись з тенет партійно-урядової офіційщини. Та можливо й тому Ліна Костенко зустріла не

одноразову гостру критику її поезій з боку офіційної советської літературної критики.

Має свій голос, свою інтонаційну і ритмічну будову вірша, а головне — своє коло тем і **Тамара Коломієць**. Її вірші „Нива“, „Мати“, „Іде ранок на конях сивих“ та інші — це поезія, яку з насолодою прочитає кожен українець, де б він не знаходився. Вони багато чого дають до думання, розмислу над різними явищами життя людини і природи.

Не можна, правда, цілковито рівняти до цієї обдарованої двійки **Наталі Кашук**, але ж бо й вік її молодший — Наталя Кашук народилась у 1937 р., тобто їй тепер лиш 23 роки. Але вже навіть кілька строф із її опублікованих по журналах і газетах віршів кажуть про неабиякий хист поетеси:

Удовина доля — душевне
страждання,
Біль стискав тобі серце тутим
перевеслом.
А сьогодні твоє недопите кохання
У моїх вісімнадцяти веснах
воскресло.
(„Ти нелегке життя прожила“)

Як струна, бренть в душі у мене
Тихий смуток. Сяють зорі чисті.
В цей погожий вечір з мого клена
Облетіло перше жовте листя.
(„Осіннє листя“)

До наймолодших, які може й не мають ще й по одній виданій збірці своїх власних поезій, належать імена поетес: **Варвара Гринько**, **Марія Хоросницька**, **Лідія Колесникова**, **Валентина Чорна**, **Марія Фомуляєва**, **Дора Титаренко**, **Ольга Стрільць**, **Лідія Сарданіч**, **Надія Приходько**, **Ніна Погорелова**, **Ольга Маруніч**, **Степаніда Лупій**, **Віра Лісниченко**, **Вікторія Кузнецова**, **Валерія Гуртовенко**, **Віра Григоренко**, **Ірина Галичанка**, **Фросина Карпенко**.

Очевидно, факт, що в них немає ще достатнього поетичного доробку, не означає відсутности здібних

Г а в ч а

Та ще Риндичка не доспівала своєї п'яної пісні, як на картоновий дах ударили великі краплі дощу. Це подіяло не лише на лицедіїв. Вони зразу кинулись у прикру дійсність і хоч грубо наложений грим приховував несутнє, в очах не міг скритися страх. А глядачі! Розштовхуючи неважливо крісла, що стояли на заваді сквалливим рухам, не доглянувши дії до кінця, бігали по темних кутках кам'яної залі й шукали без успіху за капелюхами. А їх зібралось тієї паркої південної ночі, обвіяної застиглим серед каміння жаром — багато. Та всі вмить відірвались від чарівливої дії й думали лиш про наспівуючу бурю. Жінки хва-

і талановитих авторок серед них. Ось, наприклад, як чуттєво, тепло і неменш образно пише зовсім молоді поетеса з західних областей України **Степаніда Лупій**:

Ой, нема рибалки
З чорними бровами.
Ой, нема, немає...
Чи прийти не хоче?
В сітях одинока
Рибонька тріпоче.
Виливаю воду
З білого відерця.
То не рибка б'ється —
Туга біля серця.

Або ось вірш майже невідомої поетеси **Варвари Гринько**, яка щойно вперше опублікувала кілька творів:

Хмарять тумани даль тополину...
Може, до тебе птицею злину,
Може, я стану піснею з ночі
Про чорні очі, про карі очі...
Глянь мені в очі, милий юначе,
Як маєш в грудях серце гаряче.
Якщо в нас справді дороги різні —
Розквітнуть айстри од тої пісні.

Радісно, що попри всі намагання московсько-большевицького окупанта, серед обставин тиску і гніту, поезія живе і пророста. А ще відрадніше, що ту важку, але почесну ношу — плекати й не дати загинути українській поезії під пануванням ворога — несуть на своїх плечах українські жінки.

тали сонних, розігрітих дітей і в темноті виносили їх на вулицю. І вже там, оглянувшись на будинок театральних явищ і місце невпинної недільної розваги, відвертались від нього як від содомської небезпеки й залишеної в ньому самої, одинокої і певне такої ж неспокійної як і вони, жінки.

— Певно й не попрощались... — пригадав якийсь слабкий голос вже на тому боці вулиці, звідки дорога через місток вела до високо побудованої залізничної станції. Там уже буря і з нею повинь не були страшні. Але шум води, що починала литись густими струями, заглушив навіть цей несміливий відрух чийогось вдячного серця.

Вже зовсім нікого не залишилось до кінця, заля порожніла з блискавичною швидкістю, майже такою, як на чисте досі лазурове, чистеньке небо сунулись бурі, аж червоні хмари, розривані шохвилини фіялковим світлом довжезних, на всеньке небо блискавиць. А громи! Не знати, що оглухливіше — чи гул, що котився по небі глухо після раптових вибухів, чи жахливий шерех води. Вона не падала, а виливалась з темних надземних просторів на розпечений брук, на ствердлу й спалену землю й випаровуючи верталась у хмари й безнастанно, без краю переливалась в густому, паркому повітрі.

Вже зовсім темно на світі, лиш на сцені, під кольоровими рефлекторами вже тільки одна Риндичка, власне Мая Заозерна, чи пак Ріта Дольчі, чи... і це певне так — Тосця Кулик.

Ну й грала сьогодні! Так немов би перед нею не скромний будинок народних розваг, де першу роллю грали пляшки холодного пива, а театр, справжній театр, хоч би й столичний. Правда й тут захоплено приймали відблиски її таланту такі собі незграбні, мовчазні, скупі на похвали, сопучі й закурені обожники театральних видовищ. З якою страшною натугою виходило з твердих долонь могутнє браво, з якою марнотратністю випльовували з ротів горючі

цигарки, щоб вигідніше висловити захоплення! Реготали як діти, щиро радісно, або ж побитими під машинами, забрудженими й затвердими важкою роботою пальцями обганяли сльозу, соромливу сльозу мистецького збудження.

Грати не так то й легко. Сцена низька, тісна. Зимою рук не рознімеш від холоду, а літом... Всі знали, що після таких гарячих днів та такої вологості, що сорочка липне до тіла, волосся під хусткою — мокра маса, поту з обличчя не обтрусити, а навіжені комарі, чуючи близький дощ і свою в ньому загибель, кусають відкриті й затулені місця, як люті собаки... після такої вологості, що здавалось розсолоджувала кров — мусить прийти темпораль. А це ж не дощ звичайної там літньої днини. А темпораль! Хто матиме відвагу зустрінутись із темпоралем на вулиці, або гірше на цій вулиці?

Скільки ночей оце пройшло таких „по той бік світу“? І лірична Мавка і гордовита Маруся, що через неї Гриць пішов марне зі світу, Проня з довгим носом і хто там ще за довгі роки мистецьких емоцій в екзистенційній дійсності вигнанки? Ніхто сторонній, ніхто з давніх поклонників, ба знайомих, не знає, не чує постарілої служительки музи Мельпомені й рідному, в етнографічний музей відсуненому, мистецтву.

По намазаному обличчі збігає вода, хто зна — піт це, чи дощ, бо залітає щілинами картонового даху на дбайливу декорацію, гай, гай — корифейської комедії...

На щось треба зважитись, але як важко вгадати, який це має бути найпотрібніший, несхибний крок. Завжди так було в житті, на сцені важко було, важко й тепер. Вулиця, на якій побудували неструджені й в такій же мірі непрактичні виходці з далеких сіл, заливається водою, коли падає тропічний дощ і тоді всі будинки й театральні також, плавають по пояс у брудній, холодній, чорній воді. Так і зараз. Вода!

Широкими перстнями вливається в театральну залю. Вона під-

німається швидко вище, заливає цокол, сягає крісел.

Ріта Дольчі в довгій бабській спідниці, застигла, не відірве непорушних очей від води. А тут же...

— Мої черевики!

І не лиш черевики (бо вони стоять під ліжком), а шапка з книжками, а постіль! А костюми! Мокра спідниця беться об ноги, ноги в брудній смердючій воді, а руки хапають і кидають на сцену, бо так високо, може не сягне... Скільки разів обернула, не знати, не рахувала, аж донесла вже певно все на сухе місце під декораціями волосного уряду. Старшина грав непогано, Пріська хороша, а що вже старшина! Що вже таланту у наших романтичних селян. Які з них артисти! Коли не рахувати праці й праці... Та покищо вода перед очима, вода під ногами і що це таке? Вода ллється по стінах з вікон. Та невже залити залю може отак вода? Безперервний грукіт і фіялкове світло в віконечку (для повітря й... комарів) вирізаному в нетинкованих ще стінах. Іноді здається, що з'ясніле небо з хмарами, що перебігають по ньому, отак і залишиться ясним і вже ночі й бурі буде кінець. А коли ж ні? Не тямить якось Тосця такої бурі й так довго триваючої зливи... скільки це вже буде? Вже пора відпочити й люди це знають. Лягли ж вони в сухі вигідні ліжка й сплять другим, ба, передранковим, досвітнім сном... Ті, що ще досвіта, коли сонце ще не таке палюче, здвигують білі будинки, прокладають далекі дороги, бо коли приходить невиносна денна спека, хто витримав би й найменший порух?

Тільки прибувши сюди, Антоніна витримувала і в години „сієсти“, в години мертвої тиші й застиглого безруху — шила, малювала, гладила білля, ліпила канці, витримувала... Але ж коли вода залле крісла, бо сягнула вище стовпа, підніметься ще вище й заливатиме всю околицю, що на березі Ляпляти, залізний шлях залле, цей шлях понад річку, клубові будинки на пляжі, рибальські хати й усю нашу Фльоріду? Та ж навіть Гальван збирається прибудувати

на терасі кімнату, щоб „мати де жити, коли дош“. Родина Ромерів, молоденьке подружжя Лінарі, Гваранійці Родрігези, стара Грацієля з внучками всі продають свої хати, ба Фріцові отому п'яниці, що то море по коліна та й тому надокучило падати в воду, ревматизм від цього йде... Лиш дон Хесус! Очей навіть дорікає Тосі.

— Донья Антонія! Ти не гавча! Ти просто боягузка!

Всі бояться води, всім страшно, коли приходить темпораль, а всім самотним, самотним, вигнаним таки боязко... Дон Хесус, він не такий! Для самотної вигнанки дон Хесус — театральний герой. Таким як цей вусатий, в широких „бомбачах“, цяцькованому поясі мусів бути Тарас Бульба! Так мусіли виглядати безстрашні запорожці, а може чумаки на далеких дорогах... Дон Хесус торнада не боїться. В нього спокій сильної людини, що поклялася на власну силу й на Божу ласку. О, коли б

мені такої сили! Я боягузка, що й казати. Таки не гавча... Бо ж коли б мала відвагу, та хіба пішла б на „оперативну“ роботу „по совместительству“? Була б артисткою — Мавкою, Пронею, Марусею, Тьотею Мотею і... лиш артисткою.

По картоновому даху гуркотіло, переверталось. Здавалося він, хоч просмолений, таки намок, набрався води й ось-ось обвалиться на неї, а вода ллється по стіні з вікон, невже збирається залити все й вона не встигне й крикнути?

Пересунулась на сухе місце, під бічні куліси, там було затишніше. Та не могла заспокоїтись. Руки трусилися, в горлі пересихало, зуби з холоду чи від чого цокотіли... Боягузка та й годі.

— Хай! Хай обвалиться надійною „чапа“, хай брудна вода залле мене й жаби заспівають по мені вічну пам'ять...

Та чапа видержлива на диво. Хоч вітер і зірвав край і вода стру-

Ріта Дольчі в довгій бабській спідниці, застигла, не відірве непорушних очей від води.

мочком дзюрчала десь за спиною, Ріта Дольчі байдуже всміхнулась до себе. Боягузка? Щоб такою не бути бодай самій з собою, тихенько закінчила обірвану пісню —

...а ми будем пи-и-и-ти і Бога хва-ли-и-и-ти...

І знову не докінчила, бо широкі входні двері під напором води вигнулись дугою і новий приплив води з шумом вдерся до залі.

— До підніжжя сцени — нотувала зі страхом — може перебрести залю, вилізти вікном на вулицю і... куди? Куди? Коли все довкола залите водою, водяний обшир довкола мансано?

Та певно! Куди брести під дощем і громами, краще сидіти й дивитись доки можна — спустила голову й сиділа непорушна й здеревіла.

Та не завжди такою була. Раз, та чи раз, трапилось бути не такою. Ось як ви назвали б таку поставу, зважливий на все, дон Хесусе? Коли це просто з театральної вистави виволікли всіх „відповідальних робітників“ до авт на „оперативну роботу“. Поїхала, бо боягузкою зростала стільки літ, але просилася:

— Відбоярте! Прощу! Та хіба це жіноча робота? Мало для такого мужчин?

Та не допомогло. Ще погрозили, що саму посадять і вивезуть, як он тих. Завжди боялася погроз, всі ж боялися... було чого. Їй вистикали походження, боялась навіть своєї вимови „хохлацької“. Всього боялась. А того разу ще більше боялась. Такого як цей раз ще не було в житті. Вона не гавча! Та хіба зрозумів би дон Хесус, якого роду пробу відваги готувала доля? Не повірив би, бо це був для неї більший ризик і звага, як осідлати степового коня, видоїти дику корову, чи перегнати трясовиною череду корів. Чи ба? Вилізти в глупу ніч під дощ і громи й падаючи ховзьким дном вулиці вибратись на сухе... Та про свій вчинок і думати боялась. Та грозової ночі на краю світу, хіба підслухає тебе хто? Кого вже боятись? І схвильовані думки раптом потягнули її ген далеко від гарячих країв...

Волічучи за собою важку гвинтівку вдерлась першою. Жінка ви-

тирала руки в запаску, діти сиділи за столом, вечеряли, чи що. Мабуть, чекали найстаршого, власне того, що втік з Медінституту. Мусів бути тут, прибіг бо певно схронитись, попроситись... І тут, як на тривогу вдарило серце. Не бачила сторопілої жінки, не чула дитячого лементу. Як у тумані мерехтіла чужа квартира й перелякані люди, в коридорі чулись кроки товаришів. Якесь тінь мигнула за бальконовими дверми. Підійшла туди в цю хвилину, коли товариші відкривали входні двері. Приліплений до мерзлої шибки на балконі стояв він.

Що ж? Побачити й заховати — це нечуване ні в її житті, ні в житті її товаришів, в нічийому житті. І кого? Якусь „контру“? В одну мить тисячі коротюсеньких сонних картин вивернули екран дотеперішнього життя горі коренем... Гонта вбиває власних дітей... Тарас Бульба... Наливайко... тато в Сибірі... мама...

Шарпонула, засовуючи завіску на мерзлих шибках.

— Нема й тут його! — верескнула до своїх — шукайте в шафах! Під ліжками шукайте! Він тут! У кухні певно заховався, сукин сволоч! — верещала в істеричі й сунула важенну рушницю зляканим дітям під очі.

— Та ти вгамуйся! — шепнув сержант — коли ж нема, зачем лякати ребят?

— Шукайте! Очі йому вирву з лоба, контра собака! Давай мені його сюди! Давай!

Тося Кулик раптом засміялась зовсім молодим, щирим сміхом, що відлунувся різко в порожньому будинку. Її вивели з криком і навіть штовхнули добре в коридорі. Самим їм катам і сволочам було цього надто багато. Не ввіймали, а спектаклю цього „трудового“ вечора й їм не хотілось.

— Тут тобі не театр, артистка ти така! — Роздерихін сплюнув з досадою. — Артистка ти та й більш нічого! Заграла харашо-о-о.

Ой заграла! Коли відвезли додому вже в білий день — замість поспати перед пробою, Тося задумалась. Власне можна зважитись? Боятись покинути? Отож! Скинула гидкий жах, покинула зброю, документи, цілий багаж

„кар'єри“... Скільки зваги, щоб покинути жах! Це вам, зважливий гаучо, дон Хесусе, не збагнути! Повені й землетруси, торнада й дикі звірі лякають, і ви уникнувши цих лих, можете жити спокійно. А мое життя? Безупинний, щохвилинний страх і я його перемогла! Я стала такою відважною, в боях, в тому, як грала з фальшивими документами, в чужих країнах, навіть тоді, коли з острахом минала вулицю з советською амбасадю, я була відважна, бо ти, кавалеро не мав би сил втікати, а покійно поліз би в руки...

— Ах! — зірвалась з постелі на сцені й зааніміла.

Ці важкі залізні двері таки впади під напором води й вода хлопнула широкими хвилями, обливаючи артистку холодними бризками. Вслід за відкритим руслом заплили в залю великі, як капелюхи, жаби з голосним криком. Хоч які огидні ці величезні жаби, та їхній крик заспокоював зразу. З досвіду знала, що жаби відзиваються тоді, коли вже дощ усух. І справді крім їхнього веселого крику нічого більше не було чути. Дощ не падав, громи вгамувались, тільки шуміла на вулиці вода, шукаючи найнижчого місця. Вона зносила мости, плили повалені молоді деревця, покинуті людські статки...

Як і решта мешканців залитої водою вулиці, артистка побрила на поріг, обсмикуючи мокру спідницю й дивилась на неспокійну воду й тихе небо. Дедалі обізвились людські голоси. Ріта Дольчі ще хвилину з радістю дослухалась до них, а тоді згадала про велику роботу, коли вступається вода. Від погляду на сцену, де лежали зовсім непошкоджені театральні костюми, ставало зовсім тепло.

ВЖЕ ВИЙШОВ ІЗ ДРУКУ

з бірник

ПРОЛІСКИ

Ціна 50 ц.

Відбитка з „Нашого Життя“

Замовляти в Централі СУА

Зустрічі й розмови

(Із Конгресу Міжнародної
Жіночої Ради в Істамбулі)

Вже 25. серпня відбулась перша моя зустріч із турецькою дійсністю. Це було на пресовій конференції, що її влаштувала Інформаційна Служба ЗДА для нашої, себто американської делегації. Ми зустрілись за обідом у нашому готелі. Розмова плила невимушено, бо мила п-ні Робінс, що очолювала американську делегацію, дбала про добрий настрій.

Враз чую моє прізвище. Мене викликають на підвищення, де сидить представниця турецької преси, п-ні Кутурман. Проходячи туди, я усвідомила собі, що йду перша з цілої великої нашої делегації. Мене уважно слухають.

— Я вже чула, що Ви походите з України, — каже п-ні Кутурман. — Давно, як Ви приїхали до ЗДА?

Оце вступні питання. Потім слідує дальші про Союз Українок Америки, про мою подорож, про те, що мені подобалось в Істамбулі. А вкінці заохота розказати щось про себе, що могло б бути цікаве

А я ж чекала тієї нагоди! Не про себе звісно, а про щось, що могло дійсно зацікавити їх.

З радістю, кажу, я вибиралась у дорогу. Адже Туреччину й Україну лучать давні історичні зв'язки. Хочу підкреслити в них два моменти. У 16. столітті засіла на престолі Туреччини дівчина-українка Анастасія, як дружина великого султана Сулеймана. Вона походила із Рогатина, з околиці недалеко мого рідного місця й носила моє наймення. Могилу цієї надзвичайної жінки, що її прозвали Роксоляною, хочу відвідати, це доручило мені українське жіноцтво. А другий момент із новіших наших взаємин. Коли Україна здобула свою незалежність по I. світовій війні, Туреччина була першою країною, що визнала її суверенність. Ось чому я рада, що можу побувати в Туреччині й пізнати її людей.

— Яке моє враження від Конгресу? Чого сподіваюсь від нього?

Із Конгресу Міжнар. Жін. Ради в Істамбулі:

П-ні Анастасія Вокер у розмові з містоголовою Нац. Ради Жінок Туреччини п-нею Зельмою Ерзен.

From the Congress of the International Women's Council at Istanbul:
Our Organization Chairman, delegate of UNWLA to the I. W. C. Congress at Istanbul, Mrs. Anastasia Volker presenting a souvenir gift to the Vice-President of the National Council of Turkish Women Mrs. Selma Erzen.

— На мою думку в руках жінок — велика сила. Вона може мати великий вплив на світові проблеми, але жінки мусять проявити відвагу й сильну віру в себе. Тоді їм пощастить.

Отак закінчилось моє „інтерв'ю“. Його нагнали на тасьму й обіцяли прислати вирізок, поміщений в бюлетені Інформаційної Служби. Турецької преси й так не зможу прочитати.

Того ж дня по полудні ми вибрались на могилу Роксоляни. Ще

перед тим познайомили мене з Їл-мазом Тепеделеном, автором книжки про Істамбул, що начебто знає всі замітні в ньому місця. Звісно, він умів сказати мені, де похована Роксоляна.

— Дружина Сулеймана Велико-го? — Ваша землячка? О, так, вона походила із Малоросії.

Прийшлося запротестувати. Не знаю, чи зрозумів він про що йдеться, коли членка американської делегації на Конгресі, землячка султанші Роксоляни впевняла його, що Роксоляна походить звідтіля, що й вона — з України.

Салатка Руті

Рута відзивається знову

Правду сказавши, таки я повинна подати цю „салатку“ у листовній формі. Це навіть, до певної міри, мій обов'язок, бо ця „салатка“ появляється у „списі страв“ цього числа „Нашого Життя“, в головному, як реакція на листа, що його написала в одному з попередніх чисел нашого журналу відома мені і шанована мною (і не лише мною), людина, яка кореспондуєчи публічно з анонімною „Рудою“, прибрала ймення „Цьопи“.

Але до речі. Отже, напишемо цим разом листа. Лист, хоч заадресований до „Цьопи“, написаний справді до всіх читачок „Нашого Життя“, а навіть — це трохи лист „Руди“ до... „Руди“. Бо ж, у кожній з нас, є щонайменше дві різних жінки — чи не правда? — з яких одна хотіла б може часом написати листа до другої..

Але він ввічливо всміхнувся і прикинув.

Нас було п'ятеро — три американські делегатки, одна новозеландська й я — що перейшли огорожу турецького цвинтаря. Поруч стояла мошея, а в глибині виднів мавзолей. Нас спрямували до пишних будов, де спочивають тлінні останки Сулеймана і його дружини. В одному мавзолею похований він і весь його рід, сини і внуки. А в другому поховано Роксоляну з дітьми. Чому так поділено — невідомо.

Мовчки постояли ми при її гробниці. Про цей момент я думала всю дорогу. Мої співтоваришки не переривали моєї мовчанки питаннями, на які я все одне не могла б відповісти. Адже так мало знаємо про неї, оту талановиту дівчину з Галичини, що в таких важких умовах, вибилась на таке становище. Мабуть, оце вперше нога землячки станула при її могилі. Може це стане початком до нових студій і дослідів про її постать?

Наш побут добігав до кінця. А мене чекало ще одне завдання.

Дорога!

Не лиш Ти стужилася, як пишеш, за „салаткою“. Я також стужилася за нею; я люблю трохи поговорити з іншими людьми, перелляти на папір їх і мої радощі, турботи, сміх, сльози, жалі, клопоти — „кожний день“ нашого життя. Але часом не йде; часом, пробуєш зловити своє друге „я“, а воно десь втікає, загублюється в цих щоденних справах, обрії затемнюються, а то й пропадають, і замість привітної „Руди“, що кудись відходить — (може у забуті роки молодости? — залишається втомлена жінка, якій вже трохи сприкрилося бути усім: дружиною, матір'ю, сусільною робітницею, співачкою в хорі, „симпатичною фігурою“ в товаристві, зарібницею на щоденний хліб із „гати догом“, і — чи я знаю, чим ще доводиться бути нам, жінкам?

Дітройтське жіноцтво доручило мені передати невеличкий подарунок — різьблену пудерничку — провідний одиниці з-поміж турецьких жінок. Як таку намітила я містоголову Нац. Ради Жінок Туреччини, п-ню Зельму Ерзен, господиню Конгресу. Порадившись із головою нашої делегації п-нею Робінс, ми вибрали відповідний момент по прощальному бенкеті. Тут серед прощального вже настрою відбулась наша цікава розмова.

Знов знайшла я нагоду повторити сказане вгорі. Я додала дещо про Союз Українок Америки та жіноцтво Дітройту, що мені дарунок передало. П-ні Ерзен, ще молода, енергійна жінка, уважно вислухала мене. Її очі говорили багато більше, ніж могли вимовити її уста. Бо Туреччина знаходиться в грізному сусідстві та ще й переживає урядову кризу.

Пудерничка дуже подобалась. П-ні Ерзен обіцяла її заховати, як дорогу пам'ятку з цього Конгресу. Це ж уперше він відбувається в Істамбулі і ним Турецька Жіноча Національна Рада починає свій шлях...
Анастасія Вокер

Коли надходять такі дні, а часом тижні, чи навіть місяці, — тоді все ходить у хаті здебільша навшпиньках, і я чую, як син мій питає батька (по-тихеньки): „Мама має «мухи», так, тату?“ А колишній пан моїх мрій, що не боявся советських танків під Бродами, тепер оглядається, чи я часом не почую, і киває потакууюче головою та так само тихо відповідає: „Всі люди мають часом «мухи», мій сину. Так вже є на світі“.

Але навіть мій чоловік стужився за „Рудою“. Він, очевидно, не знає, що це його дружина „пише до газети“. Він навіть любить читати ці „салатки“, але не пізнає в особі чоловіка „Руди“ свого вірного подобія, трохи фізично зміненого. Нераз приговорював: „Бігме-ну, та »Рута« то так якби у нас за дверима сиділа й підслухувала!“

Що „Рута“ — це я, йому не приходить до голови. Недаром назвала Вікі Бавм один із своїх романів наголовком: „Мужчини ніколи не знають...“

А тепер, коли вже від довшого часу не було в „Нашому Житті“ салаткового фейлетону, мій ексгерой крутить головою: „Щось ся їй карабін затаїв. Мушу поговорити з »Срібноюкосою« (це у нього п-ні Лотоцька), хай накаже бабі писати! Нема між тими жінками ніякої дисципліни“.

Ну, але поминувши це все, — дуже люблю приладжувати ці салатки. Але хоч „літа минають“, а (Докінчення на ст. 10).

Успіхи молоді

Недавній історичний конгрес у Стокгольмі показав вагу історичної науки для нашої справи. Тому треба радіти, що ряди істориків поповнюються новими силами. Закінчили каледж талановиті дівчата, що одержали стипендії на дальші студії.

Марта Богачевська з Філадельфії народилась у Раві Руській у 1938 р. Малою дівчинкою виїхала з України й почала вчитись у таборі в Міттенвальді. Цілий час була активною пластункою, а тепер є головою куреня „Чортополохів“. Середню освіту закінчила у Філадельфії. Нахил до історії збудився в неї щойно на 1. році каледжу при Пеннсилвенському університеті. Первісно почала студіювати мови — німецьку й російську. Потім стала поглиблювати свої історичні зацікавлення. Їй порадили опрацювати деякі відтинки з історії України, бо американцям трудно зрозуміти ці проблеми.

На 3. році каледжу прийняли її до Фі Бета Капа. Це організація, що гуртує студенток спеціального рівня. На знак приналежності вони одержують золотий ключ.

Марта Богачевська є членом ТУСК „Обнова“.

Марта Богачевська
Martha Bohachevsky, B.A., won a scholarship for studies in history at the Columbia University, New York City.

Як головну тему своєї праці вибрала — 1848 р. у Галичині. Ця тема мало опрацьована дотепер, хоч до неї є багато джерел. Праця над нею тривала около 8 місяців. Консультували її проф. Лисяк-Рудницький і батько.

Закінчивши каледж із гарною оцінкою, Марта Богачевська одержала стипендію Фондації Вудров Вилсон для студій на Колюмбійському університеті.

А тепер цікавить її нова історія України. Зокрема хотіла б розглянути шлях українського комунізму, що також є мало просліджений.

Орися Карапінка з Ірвінгтону, Н. Дж., вже в середній школі подавала надії. Була однією з найкращих учениць і на цій основі дістала була стипендію до Смит Каледжу в Нормемптоні, Масс. Маючи замілювання до мов вона опанувала окрім української, — англійську, французьку й німецьку, а для удосконалення мови виїхала на вивчення її до Швейцарії.

У цьому році вибрала як предмет історію Сходу Європи. Стараючись за стипендію Вудрова Вилсона, вона була однією з небагатьох, що її одержали.

Третя молода сила, що віддалась студіям історії, також походить із Філадельфії. **Софія Слюзар** народилась у Бучачі і почала ходити до школи в Німеччині. Середню освіту одержала в Філадельфії. Тут уже зацікавилась живо предметами літератури й історії, а також придбала основне знання мов — французької й німецької. Завдяки успіхам у середній школі вона одержала стипендію до Розмонт каледжу, де стала студіювати німецьку мову, як головний предмет.

Курс історії західної цивілізації, що його мусіла перейти, так її зацікавив, що вона рішила взяти історію як побічний, а врешті другий головний предмет, що їй і дозволено. Внаслідок того засяг її історичних студій поширився. По деякому часі Софія Слюзар рішила спеціалізуватись в історії Східної Європи, вважаючи це як особливе своє завдання. Знання слов'янських мов та проблем істо-

Софія Слюзар
Sophia Sluzar, B.A., won a scholarship at the Woodrow Wilson Foundation for history studies.

рії України, можуть їй допомогти. Переконалась у цьому, беручи участь у політичному семінарі каледжу. Тут опрацювала тему „Марксизм і його історичні манівці“, що викликало живу дискусію.

Розмонт Каледж закінчила в цьому році зі знаменитим успіхом. Була членкою студентського товариства Дельта Епсільон Сігма.

Завдяки цим успіхам одержала стипендію Фонду Вудрова Вилсона на дальші студії в Колюмбійському університеті у Нью Йорку.

Л. Б.

Вчителька каледжу

П-чі Анна Самофал одержала три роки тому ступень бакалавра в стейтовому каледжі в Виллімантік і стала працювати, як учителька. На вакаціях та вечорами вона продовжувала студії і недавно тому одержала ступень магістра. Тепер належить до професорського складу стейтового каледжу в Нью Бритен і працює там від 1959 р., як учитель-бібліотекар.

З тенісового корту

Андрея Кейбіда здобула перше місце в тенісовій розгрі середньої школи в Меплвуді, Н. Дж. Вона має молодечий чемпіонат Союзівки з 1959 р.

Із зустрічі Республіканської Партії з представниками національних груп у Вашингтоні:

Пі-ні Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки, розмовляє з секретарем праці Дж. Мічелем.

From the meeting of the Republican Party leaders with nationality groups: Secretary of Labor Mr. James Mitchel talking with Mrs. Helen F. D. Lototsky, the President of UNWLA.

радше вже минули і сивизни навіть Color Bath Miss Clariol's закрити не хоче, все ж таки, хоч я й Рута — не можу так, як колись, у днях молодости, стерпіти рутини. Що ж би це була за приємність писати (а може й читати?) цю салатку, коли б кожна з читачок наперед знала, що в кожному числі, на тій і тій сторінці буде „салатка“, незмінно і завжди так само подана? Це було б дуже не по-жіночому й мені особисто нагадувало б такий обов'язок, як посилення мого сина до стрижія в кожну першу суботу місяця, або голосування у кожен перший вівторок листопада. Я думаю, що навіть нашому симпатичному Івасеві Ікерові змудилося вже напр. те, що його фейлетони появляються незмінно того самого дня в тиждні і в тому самому місці „Свободи“, так само як „поетичні“ реклями ковбасників з Нью Йорку в тій самій газеті, так само періодичні і так само незмінні в стилі.

Слушно заторкнула Ти в своєму листі, дорога Цьопо, питання „пишущих жінок“, які — замість

творити літературні перлини — „повчають, грозять, глузують, лаються“. Що тут робити — Ти питаєш?

Я не є „пишуща жінка“, в кожному разі не в професійному розумінні. Не пишу для зарібку, ані хіба — для слави. Бо що ж мені, звичайній жінці, прийшло б із того, якби видумана мною „Рута“ отримала навіть літературну нагороду? Я навіть не могла б зреалізувати чека, бо „Рути“ насправді немає.

А те, що „професійні“ письменниці лаються, то воно лиш на те, щоб був т. зв. „рух в інтересі“. Інакше люди потрохи забували б про авторів чи авторок, а того — мабуть ніхто з них не хоче. Отже треба трохи розворушити плесо — а кривди з того нікому й так не буде. Це остаточно (знов мушу зачитувати свого чоловіка) „це лиш кобіти сваряться!“

А може вони також мають „мухи“? І замість ці „мухи“ перечекати, як я. виливають на папір „чашу отруї“, себто трохи менш чи більш „професійної“ злости?

Я дуже тішуся, дорога Цьопо, що Ти вирвала мене з трансу на тему: „Мама має »мухи«, чи радше „Рута має »мухи«“. Мені було приємно довідатися з Твого листа, що комусь (крім рідні) мене бракує; мені було приємно прочитати в газеті, що в Дітройті знайшлася навіть „салатка Рути“ (за місцевою рецептою) на вечорі „живого“ „Нашого Життя“, мені завжди приємно, коли читаю фейлетони всіх інших наших пань, що почали писати щось на взір „салатки“ для нашого журналу, все це мене тішить — бо ж нікуди правди діти (на це я жінка) — приємно, коли не пропадає у глухій тиші те, що ми посилаємо в світ з думкою, що воно знайде відгук. Всі ми — байдуже, чи співаємо в хорі, секретарюємо на засіданнях, ведемо показ ноші, їздимо на конгреси, промовляємо, пишемо — всі ми хочемо, щоб слова наші „не зів'яли, ще заки вони зродяться“.

Так, моя дорога Цьопо. Трохи я цим разом вдарила в сантимент. Може це доказ того, що вже таки справді час пофарбувати волосся, або, може, залишити так, як воно є? Хай сріблиться сивиною...

Не лиш для Тебе „Рута“ приносить розраду (хоч цим разом може й не принесла усміху). Для мене теж ця „салатка“ є розрадою, такою ось, як пишеться у вірші Наталі Тур п. н. „Рута — М'ята“:

Полечу високо між світи,
Захоплю пучечок рути-м'яти.
А коли між зорями
Землю загублю —
До серця притулю
Руту-м'яту.

P. S.: Щераз дякую за милого листа і — обіцюю поправитися.

Твоя
Рута.

Вже вийшло з друку:

**Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.**

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі СУА.

За первнями мистецтва

З Іриною Носик звела мене доля на дорогах скитальщини. Там у чарівному Інсбруку, де над мі-

Ірина Носик

Irene Nosyk, a young Ukrainian artist, is working on portraits of unicellular creatures in the biology department of the Toronto university

стом дримають шпилі засніжених Альп, вона ставила свої перші кроки в образотворчому мистецтві. У цій столиці Тиролю добула середню освіту та почала університетські студії і рівночасно практично вчилась у малярській школі проф. Кірхмаера. У гостинному домі її батьків я побачила тоді вперше спроби її рисунку. Від них війнуло духом вдумливої і мрійливої людини.

А потім дороги наші роз'єдналися, як це часто буває з мандрівниками. Ірина виїхала з батьками до Канади, а мені доля присудила жити в ЗДА. Та шляхом Ірини Носик я все цікавилась. Як розвивається її талант, кудюю підуть її зацікавлення?

Про те звітували її листи, що приходили спершу з Вінніпегу, а потім з Торонта, куди перенеслася родина. Коли Ірина вивчила краще англійську мову, подумала про продовження своєї освіти. Мистецької і фахової.

Для цього скоро трапилась на-

года. Ірина Носик почула про вільну посаду рисівника методичних картин для науки природи при Торонтському Університеті. Завдяки її здібностям її прийняли. Там же для доповнення кваліфікацій вона перейшла курс біології. І вишкочилася у спеціаліста цього діла, як їх небагато.

Недавно тому англомовна преса відмітила її працю. Найбільший щоденник Торонта „Дейлі Стар“ пише: „Портрети, що їх вона малює — це невидимі створіння, тисячкратно побільшені сочкою мікроскопу. Вони у природних чарівних красках, мальовані олією на великих полотнищах. Їх уживають професори для методичної демонстрації в часі лекцій природи“...

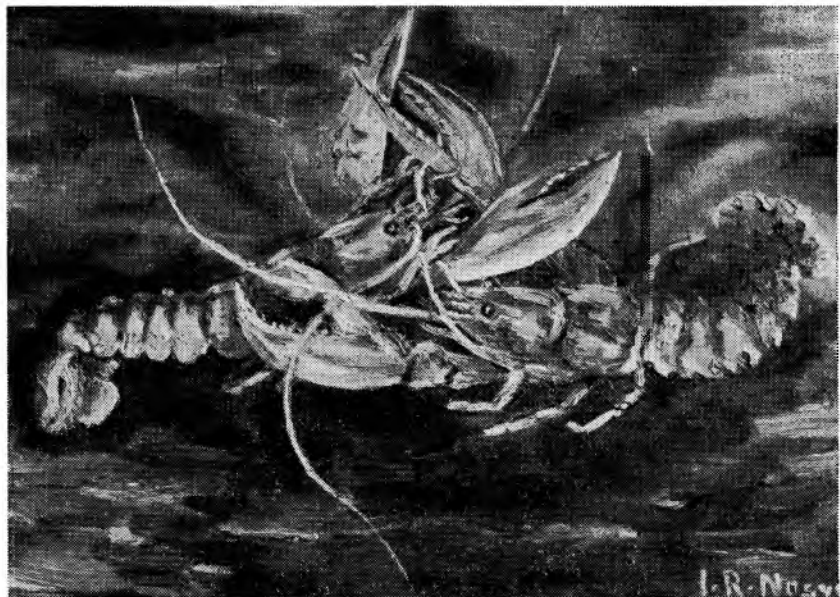
Посеред цього дивовижного світу розгортається праця Ірини. Вона відтворює те, що так щедро і впорядковано криється в природі від людського ока. Це не тільки саме копіювання предмету, а й ствердження суттєвого в ньому. Це відповідальна праця, що проходить різною технікою. Ірина Носик зглибила всі її можливості і в 1959 р. їздила до Європи, щоб удосконалитись у цьому. Живучи

в Сарсель відвідувала рівнож мистецький Париж, головно в товаристві проф. д-ра Олександра Кульчицького та його дружини (своїх вуйків). В галеріях Лювру, Родена, Версалю і прочих, пізнає усе, що пориває й захоплює духа.

Але позатим вона малює для себе. В Онгерію Каледж оф Арт Ірина перейшла курс образотворчого мистецтва, вивчаючи всі його галузі. Тут і там на виставках бачимо її праці. Квіти, мертві натури, краєвиди. Та улюбленим її жанром залишається портрет.

З Європи вона привезла захоплення мозаїкою. Мандруючи по Тиролю чи Італії вона впивала в себе їх райдужну красу. У Франції побувала на півдні разом із поеткою Мартою Калитовською та маляркою Іванною Нижник-Винників. „Там саме підсоння лише закликом до праці і змаганням до ідеалу“. Не дивуюсь, що саме там розвинувся імпресіонізм, захований у тайні природи, виявився у повній силі й красі“... пише звіт-тіля.

Упоена цим змаганням до краси, повернувшись Ірина до своїх таємничих рисунків природи. Вони

Ірина Носик: Раки
Irene Nosyk: Crabs

3 лемківського роду

(Пам'яті Анети Кмець)

Коли рознеслася вістка про те, що громадянство Йонкерсу провело в останню дорогу бл. п. Анету Кмець, велика частина членства СУА пригадала собі її. Тихо й відокремлено прожила вона останні свої роки, дарма, що довгі роки працювала в Гол. Управі й двічі стояла на чолі нашої організації.

Анета Кмець народилась 15 жовтня 1898 р. в сім'ї Дростів, що переселились сюди з Лемківщини. Виростала в Йонкерсі разом із двома братами і трьома сестрами у традиції українського побуту й культури, що зберігаються в давніх лемківських родинах. Батьки заціпили їй у серці любов до свого і тому молода дівчина держалась свого круга й обряду. Бажаючи придбати звання, вона вивчалась на медсестру у шпиталі Монтефіоре в Бронксі, де в 1919 одержала диплом. У черговому році вона вийшла заміж за Михайла Кмеця з Йонкерсу і стала матір'ю: коротко по собі народились їй три сини. Виховуючи їх, молода мати стала шукати свого гурта і коли в Йонкерсі заснувався Відділ

вже не є для неї чужі й далекі. Вона лучить їх в одно — оті невидимі твори природи і красу доступну для людського ока.

— Часто пригадуюсь над тим на позір абстрактним мистецтвом, що лиш недоступне для нашого несовершенного ока. Скільки там краси, скільки основних причин для тих, що шукають правди життя... У цій тайні знаходяться й первні мистецтва!

Ірина є членом мистецького об'єднання УСОМ Канади і бере участь у всіх виставах цієї організації. Двічі у виставах Америки. Мистецький рецензент пише з нагоди останньої вистави Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА): „...Зовсім щось інше «Коні» Ірини Носик. Три звірі у зміному поривному русі — виконані мозаїкою. Праця і оформлення творять прекрасну мистецьку цілість... (Прометей, ч. 22/60.)

Л. Бура

СУА, бачимо її між членками-основницями. Внедовзі вона стала його головою. Молоду, рухливу членку вибрано на першому жіночому конгресі містоголовою Головної Управи. У червні 1934 року, в наслідок уступлення тодішньої голови п-ні Кмець стала у провіді. Ось як пише про неї Стефа Абрагамовська у „Ювілейній книжці Союзу Українок Америки“: „Вона внесла в організацію, разом із своїм щирим запалом, також чисто американську працездатність і точність у виконванні обов'язків“.

На її каденцію 1934-35 припадає вироблення чарту СУА, що було започатковано давніше. Її прізвиськом, як голови підписаний цей важливий документ, що його окрім неї підписали ще Анастасія Вагнер, як секретарка, а Юлія Ярема, Стефа Абрагамовська, Анна Колтун і Емілія Угорчак, як директорки.

У слідуючій каденції Анета Кмець знов стала містоголовою, не бажаючи нести великої відповідальности. Однак не відмовлялась від окремих завдань, як наприклад участі в 150-тих роковинах Американської Конституції, за ініціативою конгресмена Блума. Вона виробила коротку програму конституційного свята, яку розіслано до Відділів. У черговій Гол. Управі вона перебрала пост скарбнички і американської секретарки, чим віддала організації велику прислугу. У 1937 р. взяла участь, разом із головою А. Вагнер в обході з нагоди 150-ліття Конституції, де президент Ф. Д.

Рузвелт привітав промовою представників організацій. У 1938 р., коли Союз Українок Америки влаштував протестаційне віче з приводу розв'язання Союзу Українок у Львові, Анета Кмець виголосила промову англ. мовою. Щоб собі уявити засяг її праці, вистачить сказати, що в 1939 р. вона звітувала про 522 листи, розіслані нею в тому часі. На Конвенції того ж року вибрано її знову головою.

Каденція 1939—41 виказує багато важливих подій. Делегація СУА під проводом Анети Кмець взяла участь у першому Конгресі Українців Америки, де створено Український Конгресовий Комітет. У тому ж році вона перевела разом із комітетом 15-літній ювілей Союзу Українок, де підведено підсумки під оту працю. На V. Конвенції СУА в 1941 р. перевибрано її головою і цю функцію сповняла вона совісно аж до 1943 р., коли вибрано головою п-ню Олену Лотоцьку.

Від того часу жила тихо в Йонкерсі, віддаючи свої сили родині. Важка недуга не дозволяла їй їздити та до неї часто навідувались давні її співробітниця. Кожна була свідомо скільки запалу й снаги вложила Анета Кмець у працю Союзу Українок Америки і як багато їй організація завдячує.

Покинула у смутку стареньку матір, чоловіка і трьох синів із родинами. Та так же віддано згадують її й Союзянки, що працювали під її провідом або разом із нею. Гордитись може лемківська земля такою своєю внукою!

ДО СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ В ДЕНЬ 1. ЛИСТОПАДА

Наближається хвилина, коли українці у вільному світі об'єднуються в молитві за нашу Мовчазну Церкву. У біжучому році молимося зокрема в наміренні Митрополита-Ісповідника Високопреосвященного Кир Йосифа Сліпого та прохаємо про допомогу для всіх сестер і братів наших, що терплять переслідування за любов до Бога, Церкви і Батьківщини.

Нехай не буде ніоднієї української родини, що не відбула б молитви в цей день! Про годину молитви буде подано в щоденній пресі. Її можна відмовити при праці чи в дорозі.

Прохаємо Окружні Ради і Відділи СУА пригадати про те своєму членству на найближчих сходинах.

Олена Слюзар, секретарка

Олена Лотоцька, голова

Доповіді в Відділах СУА

На Студ. Днях СФУЖО звернула на себе увагу тема, яку в Культ. Освітній Комісії опрацювала п-ні Марія Стефанів. У нарисі „Доповіді в жіночих організаціях“ авторка обгрунтувала потребу цього освітнього чинника, що йому в нас приділяють тільки мале значення.

Та життя в Відділах показує, що доповіді існують. Деякі Відділи дуже вміло dostosовують їх до своєї програми. Правда, сходи́ни Відділу з доповіддю мусять бути добре впорядковані, початися в час і не протягатися поза нього. Всі дрібні, біжучі справи треба полагодити на засіданні Управи перед тим.

Як приклад подаємо сходи́ни 43 Відділу у Філадельфії. Заповіджені на 7.30 вечора, починаються найвище з 5-хвилинним опізненням. На початку молитва й порядок нарад. Членки можуть запропонувати ту чи іншу справу. А потім голова подає до відома, яка буде тема сьогоднішньої доповіді. Всі вже цікаві на те, а більшість уже це знає.

На полагодження ділових справ іде година або півтори. Голова раз-у-раз пригадує, що час дорогий і треба обмежуватися у висловленні думок. Спершу це не було легко, а потім членки втягнулись. А вже перед нами ще доповідь і гутірка за чаєм!

Врешті о год. 9 покликають до слова доповідницю чи доповідача. Бо Відділ не обмежується гуртом своїх членок, а запрошує часто посторонніх осіб. А вже доповіді повинні бути різноманітні!

Ось які теми порушено в 43 Відділі:

Спогад про Ольгу Басараб (п-ні М. Данилів), Зустріч із Елінорою Рузвелт (п-ні С. Пушкар), Із поїздки по Югославії (д-р П. Мірчук), У роковини голоду (п-ні М. Євсевська), З китайського ресторану (п-ні І. Савицька), Психологія снів (п-ні С. Пушкар), Міжнародня політична ситуація (д-р П. Мірчук), Люї Пастер (д-р Остап'як), Про „Буйний вітер“ Багряного (п-ні Я. Острук), Звіт із VII. Конгресу УККА (п-ні О. Грабовенська), Недуга поліо (д-р Остап'як),

Визначні артистки українського театру в 19. ст. (п-ні І. Черняхівська), Модерне малярство (п-на Р. Лучаковська), Наукове дослідження чудес у Люрді (д-р Остап'як), Нове про жіночу моду (п-ні І. Савицька).

Доповідь не триває довго. Управа Відділу вміла це полагодити з доповідачами. Двадцять хвилин може людина слухати ввечорі, ще й після гамірного, працьовитого дня. А потім ще хоче висказатися до прослуханого. А вже в дискусії також лежить певна вага!

І ось вона починається. Голова вміло керує нею. Недовго, прошу! Ще маємо десять хвилин, мої пані! Прощу висловлюватись коротше! Потім за чаєм можна буде продовжувати...

Скоро пробігає пів години. А в міжчасі уже діє господарська референтка. У глибині дівочки, на кухонній плитці вона ставить воду на чай і випаковує печене. Кожного разу хтось інший щось приносить. Сама теж уважно прислуховується, бо їй шкода пропустити й одне слово.

Врешті голова замикає дискусію. — Дорогі пані, вже десята година! Ми вичерпали тему... Дякує доповідачеві чи доповідниці й запрошує їх також до чаю. І вже цоккають тарілки й ложочки, пані розносять чашки й тісточки. Творються групи і групки, що вже в товариській гутірці продовжують тему.

Ще пів години. Господарська референтка з помічницями збирає чашки, членки допомагають їй обмити їх. Членки виходять групками, розмовляючи оживлено. Тут і там все ще згадують тему доповіді. А голова й культ.-освітня референтка вдоволені: одна з членок зголосила тему на другий раз.

Отже бачите, як проходять такі сходи́ни? Цікаво й оживлено!

Правда, передумовиною є, що такі сходи́ни треба добре підготувати. Порядок нарад, доповідь, дискусію і перекуску. А потім вдержувати все в рамках часу та вимогах товариської взаємності. Тоді можна все це вмістити у звичайних сходи́нах Відділу.

Із Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів у Вашингтоні: У рямцях Конвенції відбулась окрема міжнародня сесія, в якій взяла участь представниця Союзу Українок Америки п-ні інж. Стефанія Пушкар. На світлині делегатки заморських країн. У першому ряді згори, третя справа — п-ні Пушкар.

From the International Convention of the General Federation of Women's Clubs in Washington, D. C.:
Among delegates from various countries Mrs. Stefanie Pushkar, the delegate of UNWLA (last row, third from right).

Фундація Дому СУА

З постановою Головної Управи Союзу Українок Америки в 1953 році закупили будинок у Філадельфії, Па., в якому була б Центральна СУА, а саме бюро адміністрації, архів, редакція й адміністрація журналу „Наше Життя“, бібліотека і приміщення для колекції українського народнього мистецтва, розписано до Відділів СУА прохання, щоб вони склали датки на Дім СУА, та щоб взяли уділи (шери) по 100.00 доларів цього ж Дому СУА.

Відгук на це прохання був несподівано добрий. Посипались щедрі датки, а за тим і закуп уділів. Уділь, вважала Центральна як безпроцентову позичку, яку Відділ міг після двох років відкликати, або призначити для іншої цілі в нашій організації.

В 1959 р. мала відбутися XII Конвенція СУА, до якої при допомозі цього мав бути сплачений моргедж Дому і постановою Головної Управи мала відбутися церемонія спалення моргеджу. В той час проголошено Фундацію Дому СУА, на яку Відділи могли передати свої уділи, щоб їх щедрі жертва могла бути утривалена на постійній Таблиці Фундаторів Дому СУА та приміщена на стіні в аудиторії Дому.

Тут подаємо Відділи і суму, яку вони із своїх уділів призначили на Фундацію Дому СУА.

Від.	1	Нью Йорк, Н. Й.	100.00
„	2	Честер, Па.	100.00
„	4	Нью Йорк, Н. Й.	200.00
„	5	Дітройт, Миш.	100.00
„	11	Трентон, Н. Дж.	100.00
„	16	Міннеаполіс, Мінн.	100.00
„	20	Філадельфія, Па.	100.00
„	22	Шикаго, Ілл.	200.00
„	23	Дітройт, Миш.	100.00
„	24	Елізабет, Н. Дж.	100.00
„	26	Гемтремк, Миш.	100.00
„	27	Питсбург, Па.	100.00

У змагу за Наше Життя

Наша акція приєднання передплатників проходить з успіхом: в останньому часі вплинуло багато зголошень. Та є ще багато пресових референток і прихильниць журналу, що придбали по дві або й три передплати. Чому даліше над тим не попрацювати? Ще є місяць часу до 1. листопада, коли завершуємо це змагання нагородою. У грудневому числі проголосимо вислід тих, що їм удалось придбати по п'ять передплат. Тому поспішайте!

Придбали нових передплатників в часі від 29. серпня до 28. вересня 1960:

Бунецька Ольга, Шикаго	1	Романик Левка, Торонто	3
Дорошенко Фльоренція	1	Шухер Тетяна, Рочестер	1
Дубас Євгенія	1	Вітошинська Люба, Франція	4
Осмак Марія, Торонто	1	АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ	

ШУКАЙМО МОЛОДОГО ТАЛАНТУ!

1960 р. уже добігає до кінця. Вже маємо перегляд жіночих починів і осягів. Тому час розглянутись між ними, щоб встановити вибір найкращого молодого таланту за 1960 р.

Вимоги, що їх ставимо до цієї молоді сили, відомі: осяги в мистецькій, професійній або громадській праці. Границя віку — між 25 і 35 літ.

Чекаємо думок і сугестій!

РЕДАКЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

Вакаційна пора спонукує людей до подорожей. Цьому завдячуємо відвідини членок Управи і співробітниць, що завітали до канцелярії СУА у Філадельфії.

У перших днях вересня привітали ми п-ню Ярославу Винницьку, членку Фінансової Комісії з Торонта. У розмові з членками Управи СФУЖО п-ні Винницька обмінялась думками про найближчі завдання та розказала різні новини. Приємно хоч надто скоро проминув час, бо наша гостя лиш переїздом спинилась у нашому місті.

У половині вересня вітали ми референтку сусп. опіки п-ню Євгенію Янківську. Вперше після вибору прибула вона до канцелярії СФУЖО і тому багато набралось пильних справ. В тій цілі скликано засідання Управи СФУЖО, в якому присвячено широке місце справам суспільної опіки.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вельмишановна Пані!

Висилаючи з приємністю чергову передплату на Ваш цінний журнал, хочу сказати, як членка Союзу Українок Австралії, яка гаряче приймає до серця всі осяги українського організованого жіноцтва про те, що Наше Життя є не лиш порадником кожної українки, яка уважно його перечитає, а журнал є необхідним органом керівництва, порад і показу праці українських жіночих організацій у цілому світі. Сторінки „Вісті з Централу“ та „При громадській роботі“ є джерелом, із якого жіночі організації та їх керівництва черпають досвід.

Зміст журналу є на дуже високому мистецькому й ідеологічному рівні.

Любов Гордієва, Сідней

ДО СТОРІНКИ „НАШИМ МАЛЯТАМ“ У ЖУРНАЛІ НАШЕ ЖИТТЯ

Дякую за гарні віршики. Особливо за „Паротяг“ Л. Полтави та „Пригоду з Бурком“ Д. Колотало. Я ці віршики знаю напам'ять. Як будемо колись у Філадельфії, то я Вам їх прокажу.

Мій братік Петрусь і я посилаємо два долари на дитячу сторінку. Шлемо привіт!

Івась Фещенко-Чопівський

Мушу додати, що з віршика „Паротяг“ діти зробили собі цілу забаву. Івась і Петрусь, мої внуки, переводять її українською мовою зі своїми американськими товаришами. Івась стоїть напереді і виголошує „Чах, чах, чах — я паротяг...“ а за ним усі хлопці його наслідують. Коли Івась доходить до слів „я кочуся, я кочуся...“, то вони швидко в тон починають „іхати“... Кумедно звучить їхнє „я-чуса“ (я кочуся).

А віршика „Бурко і Мурка“ Івась ніжно любить і вже кілька разів його декламував.

М. Клепачівська, бабуня

Родина й жінка серед перемін сьогоднішнього світу

Таким було гасло 16. Конгресу Міжнародної Ради Жінок, що відбувся від 22. серпня до 1. вересня 1960 р. в Істамбулі. Містоголова Національної Ради Жінок Туреччини, яка привітала нас на відкритті Конгресу, згадала, що Істамбул знаходиться на роздоріжжі трьох континентів. І справді, коли судити Конгрес за кількістю й походженням делегаток, то місце було підібрано добре. Сорочотири країни вислали 245 жінок, з афро-азійських країн, стільки ж, що й із Європи чи Америки. Прийнято 9 нових Національних Рад, в тому теж і турецьку.

Переміни сьогоднішнього світу! Як розуміти цей напрям, що в ньому шукає свого шляху родина і жінка?

Весь діловий перебіг Конгресу проходить у Комісіях. Вони охоплюють всі ділянки жіночих зацікавлень і жіночої праці. В нарадах тих Комісій розглядають і наświetлюють оцей сьогоднішній світ, і його переміни. Комісія Професійної Праці просліджує тенденції жіночих професій, розглядає проблему однакової платні та закони, що діють у тому напрямі. Комісія Домашнього Господарства цікавиться проблемою голоду у світі та слідкує за успіхом кампанії ФАО (Харчево-Хліборобська Організація при ООН). Комісія Міжнародних Взаємин і Миру приглядається до розв'язки світових конфліктів, що загрожують мирові й шукає способу їх поборювання.

Оце невеликий приклад — як маємо зрозуміти і сприйняти гасло Конгресу. В Комісіях засідають фахівці своїх ділянок, що вже роками zatrudнені в громадській роботі. Зір їх спрямований на Об'єднані Нації та їх агенції. Це є пля-

форма, на терені якої діє Міжнародна Жіноча Рада.

В резолюціях Конгресу відбилося оте шукання й намагання устійнити шлях жінки й родини. Найбільш виразно вилилось воно в підтримці Фонду Дитини Об'єднаних Націй. Рішено всіма силами підтримати працю ЮНІСЕФ-у у користь дитини та поширювати якомога більше її популярність.

Цікавою була резолюція, що торкалась опанування міжпланетного простору. Міжнар. Жін. Рада вважає, що здобуття його повинно прислужитись в однаковій мірі всім народам світу і для мирних цілей. Тому вітає думку скликання конференції під проводом ООН для обговорення й устійнення цієї справи.

Резолюція, внесена Комісією Міжнародних Взаємин, застановила мене. Вона говорить про те, що „основною потребою нації й лю-

дини — це жити в мирі і свободі“ і п'ятую „всі акції агресії і загрози мирові й свободі“. Це є правильне й таку поставу Міжнар. Жін. Ради можна тільки привітати. Та чи можна вважати єдиним ліком на те — співпрацю з Об'єднаними Націями? Там власне засідають ті, що спричинили неодну акцію агресії і творять властиву загрозу для світового миру.

Все ж таки шлях Міжнар. Жін. Ради цікавий і ми мусимо за ним слідкувати. Там навчаються глобального думання і розуміння міжнародних проблем, там розглядають майбутнє, як воно представляється відкритим людським умам. Так, як усюди, де рішається щось важливого, треба й нам закріплюватись своїми взаєминами і своїм впливом. Про нас уже там знають. А я старалась додати до того те, що могла і що мені вдалось зробити.

Анастасія Вокер

РЕФЕРАТ ПРО ПИСАНКИ

„Квін Мері Ембройдері Гилд“ у Лондоні запросила у квітні 1960 п-ню Іванну Вітошинську з доповіддю про українську писанку. Доповідниця приготувала доволі багато допоміжного матеріалу, як свою власну збірку писанок, колекцію рисунків засадничих типів писанок, а також окремо на картонах нарисовані декоративні елементи. Аркуш марок, виданий Пластом, збагатив також виставлені експонати.

Зібралось около 25 осіб, знавців і вчителів рисунків. Деякі з них уже знали про наші писанки або навіть прочитали розвідку Слави Сурмач у англійській книжці про українське мистецтво. Доповідь обіймала засадничі дані про Україну, історію писанки, її обрядове значення, розгляд де-

коративних елементів і техніку писання.

Дискусія над рефератом була дуже оживлена. Ставили питання різного роду, як щодо значення писанки, так і щодо її виконання. На питання — яке відношення взорів на писанках до вишивок тієї ж околиці, доповідниця мала відповідь, бо вже собі приготувала деякі вишивкові взори. Це все учасників так захопило, що протягнуло вечір на одну годину довше, як звичайно.

У висліді Управа Гилди запросила п-ню Вітошинську влаштувати в новому їх будинку „куток української писанки“. Цей куток повинен подати ілюстраційний матеріал, а також зразки найцікавіших писанок.

ВИХОВНА КОМІСІЯ СФУЖО В АВСТРАЛІЇ

Дня 4. вересня 1960 заснувалася із ініціативи виховної референтки СФУЖО в Сиднеї. Завданням її — згідно з резолюціями ОКУЖ — є допомогти клітинам СУА здійснювати виховні завдання української матері.

Намічено переведення Виховних Семінарів у різних наших осередках. Дальше Вих. Комісія взяла на себе уложення програми для дошкільної світлиці, яка може послужити й іншим складовим організаціям СФУЖО.

У склад Виховної Комісії увійшли: п-ні Ірина Пеленська, голова, п-ні Іванна Мамчак, містогорова, п-ні Люба Гордієва, секретарка і членки: пп. Тося Війтович, Олена Домазар і Меланія Покорська, всі з Сиднею, а пп. А. Хрущевська, Марія Менцінська, Любов Глібовицька, З. Яновська, Н. Садовська, Н. Медвідь з уряду, як виховні референтки стейтових Управ.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ

Гурт наших членок-прихильниць вже довгі роки підтримує працю СФУЖО. З радістю стверджуємо, що він постійно більшає, а також точно вив'язується зі своїх зобов'язань. Ось членки-прихильниці, що вплатили вкладку в 1960 р.:

Пп. Баран А. М., інж. Базюк Стефанія, Велигорська Марія, Велигорська Любомира, Весоловська Ольга, Величко Марія, Винницька Слава, Горбань Марія, Довгань Віра, Дроздовська-Семотюк Сальомея, Думин Марія, Заяць Ольга, Ковальська Олександра, Левицька Іванна, Онуфрик Софія, Павликовська Ірина, Прийма А., Пуцентело Іванна, Савицька Стефанія, Савка Євгенія, д-р, Струтинська Марія, Тишовницька Олена, Ценко Володимира, Черниш Галина, Шиманська І., Янківська Євгенія.

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА поруває п'єску Марійки Підгір'янки **В ЧУЖІМ ПІР'І** для дитячих вистав.

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол. разом із пошт. пересилкою.

Замовляти в Централі СУА.

Із життя наших централей

Велике спасибі!

(Допис складений на підставі листа курсантки-чужинки, яка відвідує курс українознавства, що його організувала Головна Управа ОУЖ в Німеччині)

Наслідком ряду років перебування українців на еміграції і в країнах нового поселення створилося і твориться багато мішаних подруж.

Цілком нормально, що інтелігентні свідомі жінки-чужинки, а за ними й інші, маючи чоловіків-українців, хочуть пізнати історію і культуру українського народу. Для цього перешкодою їм стоїть незнання української мови.

Також ці жінки свідомі того, що знання української мови чужинки-матері відіграє величезну роллю і в справі виховання дітей, помагає зберігати їх для українства від повної денационалізації в чужинному морі.

Ідучи назустріч бажанням цих жінок і з метою допомогти цим мішаним родинам, Головна Управа ОУЖ в Німеччині організувала в Мюнхені вечірній курс української мови.

Курс почав свою працю 22-го лютого 1960 року. Виклади відбувались систематично що-тижня по дві години кожен раз. Так було в минулому шкільному році і з початком нового шкільного року навчання відбувається за таким же розкладом і далі. Від лютого до липня відбулось 34 академічні години.

На наш курс вписались німки-інтелігентки, які майже всі мають закінчену середню освіту. Відвідування слухачками зайнять дуже справне. Пропуски — лише з причини хвороби.

Спочатку ознайомлено було курсанток з кирилицею, а далі перейшли до читання, письма, конверсації. Літні ферії перервали науку і кожна слухачка з нетерпінням вираховувала дні, коли навчання знову почнеться.

Про свої враження з цього курсу одна із відвідувачок, п. Гільдегард Ромашко в листі до п. О. Бойко пише так: „Ми дякуємо Г. У. ОУЖ в Німеччині за ініціативу створення цього курсу, який дав нарешті можливість мені і моїм співслухачкам вивчити україн-

ську мову. Участь у роботі курсу є добровільна і за навчання нічого не платиться. Метода викладання нам цілком сприємлива. Спочатку ми засвоїли назви речей із повсякденного життя. Вивчивши українську абетку знайомились і звалили до писаного шрифту, маючи перед собою українські букварики. Разом з цим прийшла конверсація.

На курсі панує дуже мила товариська атмосфера. Треба лише шкодувати, що не всі жінки-чужинки, дружини українців, включились до курсу вивчення української мови.

Коли я перегортаю мій зошит, можу з приємністю констатувати, що ми багато чому навчилися і власне без великих труднощів.

Я надіюсь, що наш курс і далі буде провадитись!“

Так, Головна Управа Об'єднання Українських Жінок в Німеччині доклатиме всіх зусиль, щоб цей курс і далі провадити.

ГОЛОВНА УПРАВА ОУЖ
в Німеччині

Мюнхен, 15 липня 1960 року.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ

Дня 1., 2. і 3. липня відбулась у Сodbурах 19. Краєва Конференція Організації Українок Канади. Її відкрила у відсутності голови перша містогорова п-ні Євгенія Ситник. У президії Конференції засіли — п-ні О. Заяць, як голова, п-ні А. Зелена містогорова, пп. А. Кузич і О. Капліста — секретарки.

По виборі Комісії і відчитанні протоколу слідували привіти, писемні й усні. Тепло привітала Конференцію голова СФУЖО п-ні Олена Залізник, що прибула особисто. Промовляли також почесний гість З'їзду УНО інж. О. Бойдуник і голова УНО М. Плав'юк.

Потім звітували членки ЦУ ОУК. Перед присутніми розгорнулась діяльність організації за час останніх трьох років. Розбудовано всі ділянки жіночої праці, з окремим натиском на притягнення молодшого жіноцтва у ряди організації. У минулому році ОУЖ взяла видатну участь у Світовому Конгресі Українського Жіноцтва у Нью Йорку, а в цьому році стала членом новоствореної Фундації ім. Є. Коно-

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

вальця, якої завданням є — окрім допомогової акції — також збирання документальних матеріалів про пок. Вождя.

До осягів звітного часу належить також альманах „На службі рідного народу“. Журнал „Жіночий Світ“ відзначив з успіхом своє 10-ліття.

Звіти Відділів виказали також працю, пророблену на місцях. Особливе признання одержали Відділи в Содбурі, Віндсорі, Монреалі, Ванкувері і Торонті-місті.

У дальшому звітували Комісії: верифікаційна, номінаційна, організаційна, пресова, резолюційна, фінансова, редакційна. Найбільшої ваги набрала справа створення молодечих Відділів, що постають тепер в усіх більших осередках Канади.

На внесок номінаційної комісії вибрано нову Центр. Управу у такому складі: п-ні Стефанія Савчук, голова, п-ні О. Заяць, перша містоголова, п-ні Ю. Яворська, друга містоголова, п-ні Й. Климків третя містоголова, п-ні Я. Зорич, секретарка, п-ні М. Дунець, касієрка. Референтками стали: п-ні А. Мазуренко, англ. справ, п-ні А. Кузич організаційною на сході Канади, п-ні М. Кнопка-Кметик — на заході Кана-

Із показу народньої носі в Курітібі: П-на Леда Кучма у стилізованому народньому строю з середньої Галичини
From an Ukrainian folk costumes show in Curitiba, Brasil.

ди, п-ні А. Курилів — справ УЗХ, п-ні Є. Вербицька пресовою, п-ні А. Вах — молодечих Відділів, п-ні Л. Чайковська — культ.-освітньою, п-ні С. Бубнюк — редакторкою „Жін. Світу“, пп. Т. Грай і П. Загребельна — членками ЦК ОУК. До Провірної Комісії увійшли: пп. Є. Даниляк, А. Бардин, А. Білик, П. Павчук, Н. Небелюк.

Організація Українок Канади виказала на цьому етапі багато осягів та організаційного зміння. Увага для молодечих Відділів поповнить членство новими силами.

ЖІН. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИ ХЛІБОРІВЬСЬКО-ОСВІТНЬОМУ СОЮЗІ

Цього року ціла наша курітібська громада і всі осередки, об'єднані в ХОС-ї, мали велике свято — інавгурацію нового дому. В плян святкування були включені: виставка народнього мистецтва і вечорниці, підготовка і проведення яких припало всеціло на Організацію Жінок. Завдання було досить відповідальне, тому підготовку почали зпочатку року, визначивши для всіх членок управи певну ділянку роботи.

Дівчата підбирали строї, вишивали і шили їх, а жінки збирали кращі експонати для виставки. У кожній пані було бажання дати на виставку щось доброго і оригінального. Понад наші сподівання, зібрано 233 чудові вишивки від 37-ми жінок з Курітіби. Ці цифри говорять дуже багато, бо попередні виставки були прикрашені виключно експонатами, привезеними з Європи еміграцією після другої світової війни. На сьогодні майже кожна наша членка в своєму домі має роскішні скатертини, доріжки, подушки і т. д.

Виставку народнього мистецтва відкрито в день інавгурації дому — 4-го червня. Протягом тижня її відвідало безліч людей, що подивлялися красу ручних робіт наших жінок.

Цього ж дня, ввечері, влаштовано вечорниці, які в своїй підготовній стадії вимагали багато часу й енергії. Та дружня співпраця перемагала все. Одні шили настільники, другі чергували на виставці, інші приладжували залу, пекли, варили, влаштовували буфет і т. і. Роскішна зала з сотнею столиків, удекорованих золотою пшеницею, маками і волошками, поступово заповнилася гостями, що прибува-

П-на Наталя Осарчук у стилізованому народньому вбранні з Покуття.
From an Ukrainian folk costumes show in Curitiba, Brasil.

ли в українських строях, та з смаком вишитих суконок і блузках, які були одна краща другої.

Та основним завданням вечорниць був показ носі. До цієї частини підготувалося дев'ять осіб, показавши присутнім скромні, а в той час пишні і делікатні одяги з різних кінців України. Організація Жінок поставила собі за завдання поступово викоринити сорокатість і карнаваловість у строях, що не є характерною для нашого народу. І дійсно, присутні з увагою оглядали ці роскішні строї, рясно оплескуючи кожну модельку, і ми маємо надію, що на наступних вечорницях з'явиться більше охочих носити на собі привабливі і делікатні строї, які милують очі.

Для всіх присутніх, які забавлялись до ранку, на довший час залишиться приємний спогад з добре організованих вечорниць та виставки народнього мистецтва, які творили більшу частину свята — інавгурації нового дому в Курітібі.

Секретарка

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

Istanbul Congress I.C.W.

COMMITTEE ON MIGRATION

At the International Women's Congress in Istanbul I was assigned to the Committee on Migration, as a member of the USA delegation. My Ukrainian background gave me a special aptitude for this problem. I attended two meetings under the presidency of Dr. Lucia Corcos from Italy, the proxy convener.

The Committee on Migration had compiled a detailed report, examined and discussed at the Vienna meeting in 1959. The title of Dr. Corcos speech was "Women and Migration," and covered different aspects of this problem. First she gave a general survey, then an intensive study of married and single women's ways; and their reactions to problems of women refugees.

A special report dealt with Hungarian refugee girls 15-20 years of age. It was with deep pride that I recognized many thoughts in this women refugee's survey were based on a paper presented by the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, at the World Movement of Mothers Study Days in Paris, 1958.

Although accustomed to migration problems I found the Committee's work revealing to me. The study in outline followed migration under normal conditions; and the refugees. Emigration, from the country of origin, was discussed; and in the country of immigration. Almost every country involved has its own way of solving this problem; and its own experiences in it.

As to the situation of refugees, the Committee decided there should be no difference in the treatment of refugees and

immigrants. This concept was especially emphasized to the Councils.

Attention was paid to the World Refugee Year. While much good has been accomplished during the past year, the problem still remains. The following resolution concerning this matter was approved by the Committee:

"The I.C.W. expresses its satisfaction at the success of the World Refugee Year, to which its Councils have contributed actively. It suggests that its affiliated councils continue their work in favor of refugees, after the end of this year, considering the deep distress of displaced persons, who as yet are not assisted by the High Commissariat and live either in non-official camps, or under the title of "free-livers." The I.C.W. urges its Councils to petition all free nations to accept a larger number of aged and disabled persons so as to finally reduce this hard core."

A further plan of work, outlined for the Standing Committee, included study of family migration on the refugee side; and failures in migration. Also, specialized studies were made of various age-group problems among the migrants. Since 1961-62 were proclaimed Mental Hygiene Studies Years, this forms an excellent background for this endeavor. In the study "Ukrainian Refugees," which the Ukrainian National Women's League presented to the Committee, this evil was especially stressed. The strains of war and concentration camps left traces on many of the re-settled. It

led to nervous breakdowns and suicides, at first. Even though later these became less frequent, cases of mental illness, due to the hardship endured, still occur.

The Committee on Migration is but a small segment of the vast field of work of the I.C.W. I am glad I could serve it with my experience; and contribute to its achievement.

Anastasia Volker

UKRAINIAN WOMEN IN ELECTION CAMPAIGN

Many outstanding women active in various nationality groups are now being appointed to augment the American Nationalities Advisory Committee of the National Federation of Republican Women, it was announced by Mrs. Peter Gibson, President of the Federation.

In making this announcement, Mrs. Gibson pointed out that President Eisenhower won wide support among voters of nationality groups in 1952, and again in 1956.

Among women of Ukrainian descent, spearheading the American Nationalities Advisory Committee of the National Federation of Republican women are:

Mrs. Helen F. D. Lototsky, Philadelphia, President, Ukrainian National Women's League of America, Inc., and Mrs. Anna Wasyłowski, Chicago, Board member of Branch 22 of UNWLA in Chicago, who is interested in Ukrainian and American activities, and community affairs.

The Ukrainian Art Studio in Philadelphia has a class in ceramics. Two vases made by Victor Korsun

A COURSE IN CERAMICS IN PHILADELPHIA

A few years ago the Ukrainian Art Studio in Philadelphia started a course in ceramics. It is conducted by the ceramist, Mrs. Natalia Stefaniw, who was trained in the United States. The last exhibition of the Art Studio in June, 1960 displayed many ceramics.

The students follow a very definite course, which includes the shaping of the clay on an electrical potter's wheel, the firing of the finished article in a kiln; and later, the glazing and decorating of it, in a second firing.

They have developed to a degree where Mrs. Stefaniw encourages them to experiment with a glass "drip." This is achieved by adding silica to the outer part of the baked article, when cooled, and then giving it a second firing. The whole process is a delightful adventure, especially this latter one, for the final appearance of the faience, when removed from the kiln is an ever changing climax. The fusion of heat with the newly added silica, onto the original article takes all sorts of shapes, and sometimes tints.

These students pattern their

work mostly after endemic Ukrainian folk ceramics, in shape and design. Yet sometimes they skillfully adapt the original Ukrainian ideas to their own piece, without in any way losing its pristine quality. Mostly vases and plates are produced. Some of the students create oven tiles, or children's toys.

Some very interesting vases have been made by Victor Korsun. While he follows closely the Ukrainian folk design, he tends to simplify it. Zenovia Kurylec has made a lovely tile; and also tried to use melted glass in a frame with a bird. Irene Kushnir makes nice plates and ash trays; and Myron Hanushevsky a lovely clumsy bear.

A NEW PROJECT

Branch 43 of UNWLA, in Philadelphia looked for a new way to organize young mothers. Very simple: by arranging gatherings of their pre-school children.

Once a month a children's party is held in the Ukrainian Club, of North Philadelphia. They are brought by car and public transportation, on Sun-

day afternoons, by their parents. The Board members entertain them with a small program, and a varied buffet.

The Educational Chairman is in charge of the program. When the children are assembled in the hall, they march around singing, thus presenting themselves to the audience — their mothers and fathers. After that they start a play: one of the most popular ones.

Then being a little tired, the Chairman lets them sit on the floor, and listen to a fairy tale. She tells it with all details, which delights them so they often interrupt her with questions, and their outcries. They actually live the fairy tale with her.

In the meantime the Board members arrange a tasty snack on the table. The children enjoy it; and among themselves pay great attention to all the good things.

After the snack, the children have a little free time. They form groups, and visit their parents. The hall is gay with the sweet voices of childhood, and their laughter. Friendships are formed among these little ones, or strengthened.

And the parents? They enjoy the party too. In small groups around tables they exchange news over their coffee cups. Soon the party and the meeting ends. It was nice. Shall we meet again next month? Thus the UNWLA Br. 43 easily unites all parents and all children; and gently initiates the little ones into their first lesson in the art of dramatics.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
 Published by the Ukrainian
 National Women's League
 of America, Inc.
 909 N. Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.
 Phone MA 7-7945

SCIENTIFIC ARTIST

If you wind your way up the curving steps to the top of the old biology building of the Toronto university, and duck through a laboratory or two, you will find a young artist in her studio. The portraits she paints there are not exactly what you might expect to find in a gallery. They are portraits, but of strange and wonderful creatures that struggle on slides under microscopes.

The artist is Irene Nosyk, an Ukrainian-born artist, who resettled not long ago from her native country to Canada. As the only scientific artist in the department, Irene draws and paints all the charts used by professors for lecture demonstrations. Her canvasses range in size from six feet by ten to whole walls. And her models range in size from microscopic unicellular creatures to human beings — or parts of them.

However Irene does not limit herself to this kind of art entirely. Although she loves her “invisible world,” as she calls her odd microscopic models, she works at portraits and landscapes as well. She started art studies at the University of Innsbruck, Austria. In 1947 three of her portraits were included in a

collection at the Innsbruck gallery.

When the Nosyk family moved to Toronto, Irene resumed

Irene Nosyk: Portrait study

her studies at the Ontario College of Arts. From then on her paintings were shown in different exhibitions, in Toronto and New York.

Last summer Irene Nosyk made a trip to Europe. From Italy she brought pieces of old mosaic. This inlay work she stu-

dies carefully with a view to use it in her paintings.

She collects different Ukrainian embroideries, and has a vast knowledge of this applied art. She also collects Easter eggs to study intricate Ukrainian ornaments on them.

COUNCIL OF LITHUANIAN WOMEN

Dear Mrs. Lototsky:

Thank you very much for sending us your excellent paper on **The Essentials of March 8th in the USSR** and on the true situation of women in the Soviet Union. We hope that word of truth had been spoken at the Congress of the International Federation of Democratic Women, though, as you say in your letter, it was sponsored by Communists. We all know that the so-called “achievements” of Soviet women is another big Communist lie. But the arrogance and persistence with which Soviets again and again repeat this lie misleads many a naïve Westerner. Therefore, any effort to tear off the mask and to show the true Communist face deserves gratitude and appreciation.

Be assured that you can always count on our cooperation and support.

We are sending here enclosed some material which may be of interest to you.

With best wishes of success to you and to your organization.

Sincerely yours,

Mrs. Ligia Bieliukas
President

Mrs. Viktorija Checheta
Secretary

You will obtain best information
in the book

WOMAN OF UKRAINE

Price \$1.00

Order from

**Ukrainian National Women's
League**

**909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.**

UNWLA Highlights

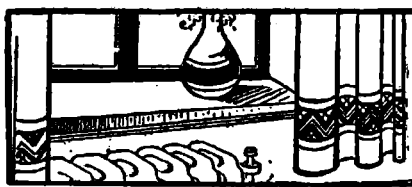
In 1960 The Ukrainian National Women's League achieved its 35th anniversary. All Regional Councils are preparing to celebrate the event this fall, remembering UNWLA's way, and achievements. Please share in it, and send your representatives.

* * *

All Branches founded 25 years ago, or more, will be rewarded by a special award certificate. Likewise all members, who have served 25 years or more, in their Branches will be awarded a special pin.

* * *

Our Organization Chairman, Mrs. Anastasia Volker returned September 5th from the Congress of the International Women's Council, held in Istanbul, Turkey. On September 29th she reported about her trip to the Regional Council of UNWLA in Detroit. Later she will visit other Councils and Branches of UNWLA.

У НАШІЙ ХАТІ

Ганна Франко-Ключко

Медове печиво

Наша Батьківщина — Україна — багата медами. Вже у глибокій давнині люди майстрували вулики для бджіл із пня дерева і заносили туди рій бджіл із ліса. Дикі бджоли гніздяться в дуплі старого дерева, яко мога високо, щоб ведмеді, що люблять ласувати медом, не могли їх досягнути. Але незугарний Бурмило вмів видертись до такого дупла, не зважаючи на дошкульне жалення бджіл.

Пасічниками бували в нас звичайно старші люди. Відробивши в житті своє, відходили на спочинок, передавши майно і господарство дітям. Оподалік села, в садку, розводили бджоли, що їх називали Божими мухами. З великою любовою і знанням доглядали їх.

Поживи для бджіл було все достатком і пасічник тільки в люту й довгу зиму підгодовував бджоли медом. Ранньою весною цвіли сади. Ще не вспіли відцвісти, а вже розквітали запашні конюшини й пільні квіти, гарбузи та дини на баштанах. Влітку розквітали черемхи й акації та старі липи вздовж доріг, а вже під осінь лани гірчиці та гречихи. Відповідно до пори року й якості квіту мід мав свою краску і запах. Добрий пасічник умів збирати мід окремо, так щоб він заносив своїм смаком і запахом. Люблений мід був гречаний, липовий і з мішаного квіту.

Звичайно наш нарід уживав мід для власного вжитку. Коли бджоли виповнили першу рамку, пасічник вирізував соти (мід із воциною) і приносив внукам довгождані ласощі. Господарі, зібравши мід, варили з нього широко й далеко славні меди, наливки й настоюнки, а жіноцтво придумувало всякі печива для дітей. Матері мастили дітям хліб поверх масла ще й пахучим медом, а влітку у спеку

мішали з водою мід і ставили в льох для прохолоди.

З печива найбільше славився медяник. По хуторах, приходствах завжди був запас вдома спечених медяників для несподіваних гостей і дитячої громадки. Медяник може постояти і тому наші господині залюбки ним користувались. Дітвора любила також купні медяники, що їх продавали по ярмарках. Може не були вони такі смачні, як домашні, проте були розмальовані, поцяцьковані і це вже притягало дитячу увагу.

Медяникове тісто не є надто складне, однак печення вимагає певної практики. Воно доволі тяжке, має своєрідний запах і є звичайно темної краски. Щоб його рушити, вживаємо звичайної соди до печення. Для запаху додаємо коріння, себто кориці, гвоздики, запашного перцю, мушкатового горіха, імбіру.

Кількість борошна може бути різна. Однак не слід місити надто туго, бо таке тісто тяжко підіймається. В засаді відношення меду до борошна повинно бути 1:3 (одне горнятко меду на 3 горнятка борошна), хоча не раз буває борошна більше. Знов замало борошна дає надто м'яке тісто, що його трудно формувати. Для цієї кількості потрібно пів ложечки порошоку.

Тісто на малі медяники міситься на стільниці два рази густіше. Тісто на великий медяник повинно бути напів рідке. Всі складники — жовтки, цукор, топлений мід, олія — все це треба розтерти в мисці або машинці. При кінці додати мукку, а ще пізніше порошок до печення, легко вимішати тісто з шумом. Пекти в блясі з високими краями, бо воно наростає майже удвоє.

Запах медяника походить в головному з меду. Печиво для дітей звичайно робиться без коріння, натомість можна всипати в тісто пів горнятка грубо посічених підсмажених орхів або мигдалю чи ванілії або помаранчевої шкірки.

Перед печенням медяник звичайно змазують розбитим яйцем або ще краще — жовтком. Коли тісто туге, можна класти його на непомазаний лист (бляху). Коли ж воно вільне або нормальне, тоді треба лист помастити товщем.

Щоб порошок не стратив сили, треба замішувати тісто коротко перед печенням і держати в нормальній кімнатній температурі.

Пекти треба на 350 ст. При малих медяниках піч повинна бути більш гаряча, як при більшому медянику.

Пекти треба цілу годину. Спробувати, встромивши в середину тонкий паличок. Коли тісто не липиться, тоді медяник готовий.

Подаю тут два приписи, що їх дістала я від п-ні Люби Панчишин зі Львова. Користуюсь ним уже довгий час і ніколи не трапилось, щоб мені не вдавсья.

НАШВИДКУРУЧ

Продовжуємо вказівки господиням, що хотіли б використати готові продукти американського ринку. Багато дечого може нам придатись!

Яблучний мус

Потрібно:

- 2 бляшанки яблучного мусу
- 1 слоїк райських яблук

Консерви вложити на якийсь час до холодильника, щоб мали відповідну температуру. Відкривши їх, накласти мусу до малих компотних тарілок, а зверху прикрасити одним райським яблужком. Поляти це 1—2 ложками соку з яблужок.

Це дуже ефектовний додаток до м'ясива на прийняття на 8 осіб.

Користаймо з досвіду

Для щоденного вжитку

Із запасу приписів п-ні Анни Сивуляк подаємо знов кілька, що вживаються в американській кухні, але достосовані й для нашого смаку.

Тушкована яловичина (Beef Casserole)

Потрібно:

- 1 ф. яловичини (волового м'яса)
- 2 цибулі
- закришка (морква, салера)
- 1 зубець часнику
- 1 бруква
- 1 ложка товщу
- сіль, перець
- 1 пушка помідорового пюре
- 1 ложка борошна
- 6 картоплин

Порізати м'ясо на кусні, посолити, а коли хто любить — поперчити. Присмажити на гарячому товщі цибулю у глибокій ринці і вкинути на це м'ясо, щоб зарум'янилось з усіх боків. Додати моркву, салеру, порізані у кружальця і брукву, порізану в кубики. Потім підлити це водою і варити на дуже легкому вогні. Коли напів м'яке, додати пів пушки помідорового „пюре“ і розтертий зубець часнику.

Коли вже м'ясо доварюється, докинути картоплю, порізану в кубики. Вкінці засмажити борошно на дрібці товщу і сполучити з яловичиною. Посолити до смаку і подати.

Салатка з капусти

Потрібно:

- 1 мала головка капусти
- 1 морква
- 1 зелена паприка
- 1 ложечка соли
- 1 ложечка цукру
- ½ ложечки червоної паприки

На підливу:

- 1 ложка майонезу
- 1 ложка кондензованого молока
- 1 ложка цитринового соку
- 1 ложечка доброї олії

Пошаткувати капусту. Моркву потерти на грубій терці. Паприку порізати у смужки. Перем'яти це все з сіллю й цукром і червоною паприкою. Нехай трохи постоїть.

Окремо приладити підливу. Майонез втерти з кондензованим молоком, аж буде шум. До того потрохи додавати олії, а вкінці сок із цитрини.

Молочний крем (Custard)

Потрібно:

- ½ літра молока
- 1 горнятко цукру
- 3 яйця
- 1 ложечка соли
- 1 ложечка запаху ванілії

Молоко заварити з цукром. Втерти жовтка, окремо вбити шум із білків. Жовтка вимішати з шумом і лляти поволі до молока. Мішати постійно аж почне гуснути. Тоді наливати до чашок або до більшої посудини. Можна посипати цинамоном.

Подала Анна Сивуляк

Медяник для дітей

Потрібно:

- 1½ горнятка борошна (муки)
- ½ горнятка меду
- ½ горнятка олії
- 3 яйця
- ½ горнятка цукру
- ½ ложечки порошку до печення тертої шкірки з цитрини

Розтерти в мисці жовтки з цукром на пухку масу (пів години), додати олію й терти даліше. Окремо загріти мід і трохи підсмажити (вважати, щоб не збіг або не підгорів), простудити і вляти до маси. Терти даліше, додати цитринової шкірки (на кінець ножа), всипати муку. В ложці води розпустити порошок, вляти й добре вимішати. Вбити білки на шум і легко вимішати. Масу вляти в подовгасту форму і пекти при 350 ступнях пів години, щоб тісто зарум'янилось, але не підгоріло.

Медянички

Потрібно:

- 1 ф. меду
- 1 ф. борошна (муки)
- 4 жовтки
- ½ ложечки порошку до печення трохи цитринової шкірки

Зварити мід, простудити і тоді збивати лопаткою пів години. Втерти жовтки і вбити шум із білків. Всипати борошно до меду, додати жовтки, цитринову шкірку, а вкінці шум із білків і порошок до печення. Формувати малі медянички і укладати на листі (блясі). Помазати жовтком. Пекти при 350 ст. пів години.

Подала Ганна-Франко-Ключко

Медові пряники

Потрібно:

- 1½ склянки борошна
- 1½ ложки масла
- 4 ложки меду
- 1 склянка цукру
- 3 яйця
- 3 жовтки
- 1 ложка соди
- по ложці кориці й гвоздики
- шкірка з цитрини

Просіяти борошно і добре перетерти з маслом. Додати мід, цукор, соду, жовтки, яйця, товчені у ступці гвоздики і корицю, втерти на терці цитринову шкірку і все добре вимішати. Місити тісто около пів години, аж поки створиться з нього однорідна маса. Потім розтачати завтовшки в пів пальця і формочками вирізувати невеликі пряники. Укладати на змащений товщем лист (бляху) і спекти при 350 ст.

Із книжки „Українські страви“, Київ, 1957.

Куховарські приписи

Н. Костецької

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток

з пересилкою 65 ц.

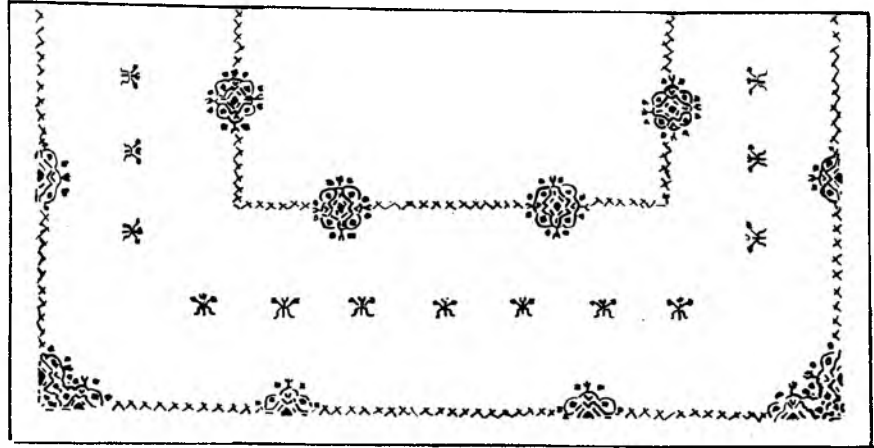
Замовляти в Централі С.У.А.

Українська ВИШИВКА

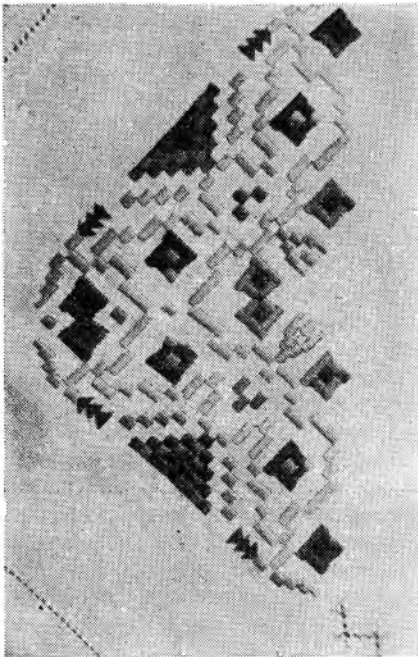
ВИШИВАНА СКАТЕРТЬ

З усіх вишиваних предметів домашнього господарства найтрудніше вишити скатерть. Не тому, що вона велика. Вишивки може бути в ній небагато. А тому, що так трудно розложити вишивку на великому просторі.

Ось зразок зручно уложеної вишивки на великому моделі. Мотиви розміщені рівномірно так, що середина скатерті і краї однаково навантажені. Основою вишивки є шостикутний мотив, розміщений по середині стола. Половинки того мотиву вміщені на краях, а злучено і в рогах скатерті. Поодинокі мотиви злучені кривулькою, яка рівночасно прикриває рубець. По краях скатерті покидані вершечки головного мотиву.

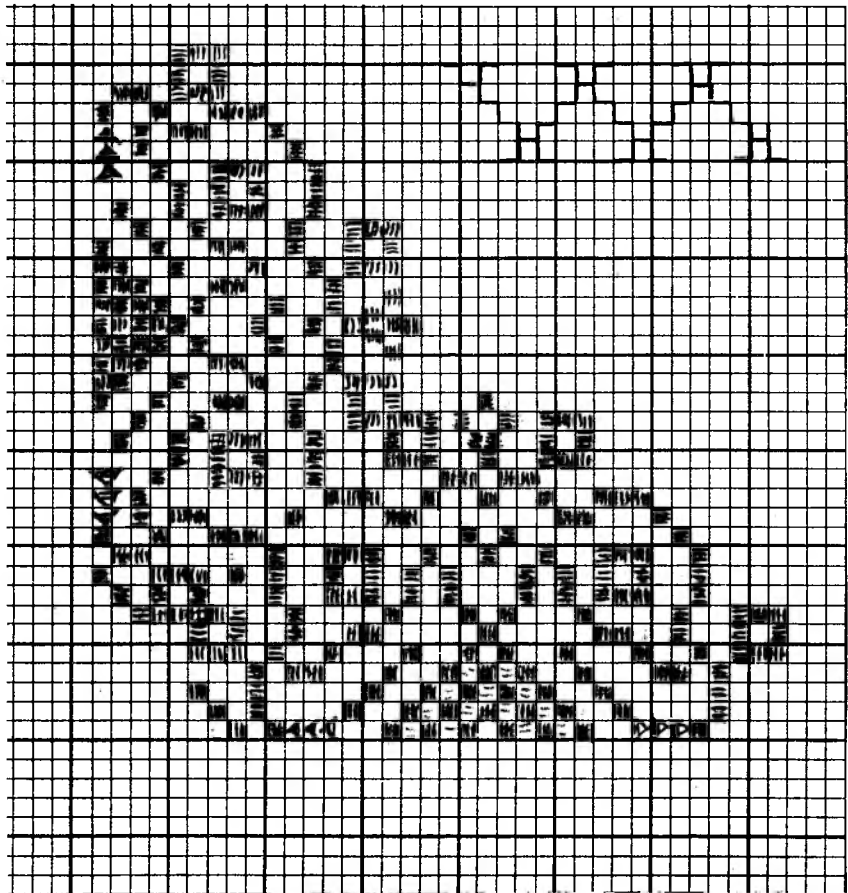
Ж. Курячак

НАСТИЛУВАНИЙ ВЗІР

Взір до скатерті походить із рушника з центр. земель України й виконаний настилуванням. В залежності від грубости полотна можна взяти за підставу одного очка три або чотири стіби.

Як кольорами можна користуватись голубим і двома відтінками ржавого. До вишивання вживати ниток Д.М.Ц., голубе ч. 322, ржаве чч. 919, 801.

Вирощування гіяцинтів у вазах

Гіяцинти можна вирощувати без землі у вазах із водою. До цього годяться відповідно спрепаровані цибульки, що їх можна дістати в городничих крамницях.

Вазу наповнюємо водою так, щоб цибулька гіяцинта ледве торкалась води. Для тієї цілі треба придбати підпору з дроту, яку можна купити також у крамниці. Найкраще брати чисту дощівку. Вода випаровує, а також рослина її зуживає, тому мусимо час від часу її доливати. Щоб була свіжа, треба додати кусник деревяного вугілля. У половині жовтня наложені цибульки винести до темного, холодного місця, найкраще до пивниці. Там нехай стоять, доки не окоріняться добре і гін разом із майбутньою квіткою не виросте на 2 інчі понад цибульку. Тоді перенести квітку до кімнати. Зпочатку вона потребує охорони перед соняшним промінням, тому треба обвинувити вазу бібулкою. Якщо ваза є з прозорого скла, її теж треба обвинувити в папір, щоб соняшне проміння не поразило корінців. Коли квіти розвинуться й дістануть краску, тоді можна усунути папір і покласти квітку на столі чи на вікні.

Інші цибулькові, як наприклад туліпани також можна вирощувати у воді, але це потребує більше заходів і не все вдається.

Роман Коцик

Як зберегти здоров'я

Цікаве інтерв'ю перевів журнал Ньюс енд Ворлд Ріпорт із дослідником збереження здоров'я д-ром Гаррі Джансоном. Д-р Джансон опрацьовує вже 27 літ здоровні проблеми американських бізнесменів і прийшов до висновку, що кожна людина повинна:

1. Берегтися над-ваги понад відповідну для її росту міру,
 2. Відбувати щодня фізичні вправи, а щонайменше відбувати трічі денно прогулянку в 15 хвилин кожну,
 3. Спати повних вісім годин на добу.
- Окрім того він подав кілька цікавих, дрібних засад. Наприклад — під час обіду не слід обговорювати ділових справ чи взагалі хвилюватись. Відпустки не слід проводити вдома чи

при подібній, як щодня праці. Треба змінити оточення і зайняття. Взагалі — свій вільний час людина повинна проводити зовсім інакше, як свою працю. Коли вона працює в бюрі, то в вільному часі повинна працювати в квітнику, допомагати в хатній праці, займатися спортом.

А щодо курення? Людина, що не має якоїсь поважної шлункової чи серцевої недуги, може курити. Однак все повинна обмежувати своє курення так, щоб вона не переступала однієї пачки денно. Хто ж це робить, чи курить, хворіючи поважною недугою, той загрожує станом свого здоров'я.

Городничий порадник

У моєму помешканні кальорифери є під вікнами. Це мені дуже утруднює плекання квітів зимовою порою. Чи справді шкідливо для квітів, коли вони стоять близько на огрівачі?

З а ж у р е н а

Усі кімнатні рослини не зносять протягів і наглих змін температури. Коли вікно щодня отвираємо, щоб влучити свіжого повітря до кімнати, взагалі не слід там тримати квітів. В інших вікнах тримаємо квіти подальше від кальориферів або принайменше стараємось ізолювати їх. Треба подумати також про вогкість у повітрі, яка деяким рослинам необхідна. Коли ніяк не можемо знайти місця подальше від кальориферу, тоді можемо плекати тільки рослини невибагливі. Взагалі треба підбирати рослини, що годяться для наших умови, а не навпаки.

У нашому городі було велике старе дерево, що його прийшлося зрізати. Тепер не можу підібрати нічого на його місце, бо ніщо не приймається. А я хотіла б мати березу або вербу, щоб нагадували мені рідний край.

Читачка з Філадельфії

Трудно мені порадити Вам, не знаючи ґрунту і підґрунтя Вашого городця. Розгляньтесь по сусідніх городах, а тоді знатимете, які дерева для Вашого ґрунту відповідні.

Найбільш поширеним і витривалим на міський дим на східньому побережжі Америки є клен. Його є кількаканадцять відмін:

1. **Acer Rubrum, Red, Scarlet or**

Rock Maple, виростає до 120 фітів, витривалий на бурі, листя широке на 3-4 інчі, восени прибирає багряного кольору.

2. **Acer Saccharium, Sugar Maple**, виростає до 100 фітів, листя велике, 6 інчів завдовжки, невибагливий на ґрунт.

3. **Acer Platanoides, Norway Maple**, поширений тут, як придорожнє дерево. Восени прибирає жовтий кольор.

Роман Коцик

М о д а

Останні сезони позначаються елеганцією, без особливих ексцентричностей. Одяги є і приємні для ока і вигідні до ношення, роблені з інтенцією дати жінкам абсолютну свободу рухів і під час праці і відпочинку. Великим допоміжним чинником у тому напрямі є постійне уліщення модерної мануфактури, яка є відпорна на атмосферичні зміни, вигідна до прання і сушення. Цей поступ індустрії захопив теж і виробництво шкіри, що її під сучасну пору застосовується майже нарівні з матерією.

На осінь великих змін у моді не передбачається. І опущена лінія стану, і хутряні прикраси, короткі та довгі жакети далі не сходитимуть з ринку. Кольори здебільша фіолетні, т. зв. „виноградні“, чорносні, та темнозелені заступлять ті самі ясніші. Найновішим „криком моди“ є бежові шкіряні рукавички, які у своїх ясніших відтінках дуже часто заступлять білі. Різного роду пелеринки та „пелерникові“ рукави будуть засадничими мотивами у багатьох плащах.

Великий натиск тепер є на додатки. В той час як засадничий одяг, чи вечірне вбрання є зовсім скромне і без прикрас, додатки, а зокрема рукавички, пояси і мешти просто губляться в морі коралевих взорів і різних багатих вишивок.

Віра Ке

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.

В О С Е Н И

У гаю похрипли всі струмочки,
От, і літові кінець:
І спадають золоті листочки
З деревець.

Кожен той листочок жив,
Теплим літом солодко впивався,
І чи спать лягав, чи прокидався,
Не тужив.

А тепер вони лежать,
Мов туманом смутку поїнялися...
Тільки часом, як по них пройтися —
Зашуршать.

Може, згадують ті дні,
Як уміли з бурями змагатись,
Мріють, як за тими днями гнатись
На коні,

Й де б коня такого взять,
Щоб на нього сісти та й летіти,
Та й летіти — незабутнє літо
Доганять?..

О. Кобець

Татова порада

Яка буде моя кімната? — Так питаю тата й маму ось уже протягом кількох тижнів. І мрію про найкращу кімнату. А яка найкраща? І сама не знаю.

Ми переїхали в новий будинок, тут я матиму свою окрему кімнату. Хочу попросити маму й тата купити мені... Що? Чим прибрати кімнату?

Вчора була в Христини. У неї чепурненька ясна кімнатка, вишитий рушничок поверх портрету Тараса Шевченка, дві полиці повні книжок. Ой, скільки вона добрих книжок має! І дитячі журнали зберігає, так гарно поклала їх на полиці. І мені того захотілось.

Але побачила ще іншу кімнату — сьогодні запрошувала мене Ірця. От, у неї гарно! Блискучі дорогі меблі, найлонові мережива на вікнах, великий найлоновий килим, а на полицях безліч дрібничок! Модерні плястикові фігури та штучні квіти. Такі розкішні квіти!

От би мені так прибрати кімнату! А втім.. не знаю чи так. Ті фігурки й штучні квіти запарошені, а на полицках Ірця немає ні однієї книжки.

Прийшов тато з роботи. Розкажую йому, що бачила.

— То як би ти хотіла прибрати свою кімнату? — запитав тато.

— Не знаю. Мабуть, так як в Ірці, — відповідаю.

А тато говорить:

— Ні, дитино, не добре ти міркуєш. Найкраща та кімната, де є книжки. А портрет Тараса Шевченка — то ж наші святощі! Добру книжку шануй і цілуй. Книжка дасть тобі знання, досвід, мудрість. Книжка дасть пораду й розважить тебе. З книжок довідаєшся про славних і відважних людей, про їхнє життя й боротьбу. В книжках прочитаєш про цікаві пригоди і незнамі країни. Книжка розкаже тобі про нашу дорогу Україну. Тільки той виросте муд-

рою вартісною людиною, хто пильно вчиться і читає добрі книжки. Вибирай, дитино, чим хочеш прикрасити свою кімнату?

— Книжками! Тепер я зрозуміла, що то найкращий скарб.

До Шановної Редакції!

Так тато допоміг вирішити питання, і тепер мені захотілося розказати про те й другим дітям. Я просила б Шановну Редакцію вмістити в „Дитячій Сторінці“ цю виписку з мого щоденника.

З глибокою пошаною,

Ваша читачка

Оля.

ШКОЛЯРКА ЙДЕ ДО ШКОЛИ

Вийшла з дому маленька школярка,
її вітер цілує в лице,
а біленька, легесенька хмарка
їй махає ясным прапорцем.

їй щебечуть шпачки на тополі,
їй туркочуть вгорі голуби:
„Вчися добре, дитино, в школі,
і пташок, і тваринок люби!“

Підіймається сонце поволі
у високу небесну блакить,
і говорить: „Навчайся у школі
рідний край — Україну любить!“

Г. Чернобицька

ГОРОБЧИК

Засмутилися дерева:
— Йде осіння королева!

Посмутніли сині води:
— Йдуть вітри, ідуть негоди!

Плачуть хмари довгокосі:
— Це вже осінь, це вже осінь!..

Лиш горобчик край дороги
Цвірінчить: — Я не журюсь!

Хоч малий, але нічого
Я на світі не боюсь!

Леонід Полтава

КОТИК І МИШКА

Котик ловив мишку,
Мишки не спіймав,
Через горбик бігши,
Лапку поламав.
М'яу-мяв,
Лапку поламав.

Та журби ні трішки
Котик наш не мав.
Видужав і мишку
Всеодно спіймав.
М'яу-мяв,
Всеодно спіймав.

П. Кізко

Літня пригода котика Демка

Якось Юрко поїхав з мамою до міста і котик Демко лишився сам. Ніхто з ним не грається... А весело дуже, коли було Юрко прив'язе до ниточки папірець та бігає навколо стола або качає м'ячем.

Демко бігає, підстрибує, засідає в куточку та незабаром нападає на Юрка...

А тепер так незвично тихо й сумно в хаті...

Демко скочив на підвіконня та став дивитися в садок. Літне гаряче сонечко розливало скрізь своє проміння, зеленіли дерева, в повітрі лунав пташиний спів. Десь високо в небі літали вони цілими зграями. Це все ще більше дратувало котика. Раптом, майже коло самого вікна, промайнув метелик. Такі в нього чудові яскраві крильця... Вікно відчинене... Не зчувся Демко, як опинився в садку та по-

— Отут, то вже його зловлю!

Діти, взявшись за руки, ходять колом і співають цей віршик (можна на мелодію пісні „Ой, за гаєм, гаєм“). Двоє дітей у середні кола роблять відповідні до змісту вірша рухи. Спочатку кіт ловить мишку, потім падає „зламавши“ ніжку і т. п. — П. К.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У квітневому числі Н. Ж. на сторінці Нашим Малютам вміщено вірш „Дощик“ без підпису. Автором його є Петро Сесь із Дербі, Англія. За недогляд перепрошуємо.

Сунеться стежкою капелюх, як живий та нявчить.

кошеня. І треба було бачити цю картину! Сунеться стежкою капелюх, як живий, та нявчить...

Навіть шпаки, нащо вже не лякливі, та й ті злякались: що то воно за диво. Такого опудало вони ще не бачили ніколи. Шпакам страшно, а Демкові й того більше. Серденько колотиться в грудях, м'яккає жалісно та сунеться по стежці з капелюхом разом...

Так сунувся котик, аж поки до ганку не дібрався.

Стара Мурка, Демкова мама, що вигрівалася на сонці на сходах, почула голос синочка, збігла додолу та теж не зрозуміла, що то сталося: навіть відступилася, спину вигнула дугою, хвіст найжила та замурчала.

В цю хвилину на голос Демка вибіг з хати Юрко. Він тільки що повернувся з міста.

— Ха-ха-ха! Ой, мамо, йдіть сюди, гляньте! Ха-ха-ха! — реготав Юрко. — І що той Демко вдумав! В капелюха заліз!

Мама вийшла на ганок та й собі засміялася. І тоді вже вони звільнили котика з його, смішної для них, в'язниці. Юрко взяв його на руки, пестив та промовляв:

— Ось дурне кошеня! І себе перелякало і мені роботи завдало. Знов треба опудало робити!

А Демко вже ні про що не думав, йому було затишно та тепло на руках у малого господаря. Серденько його вже перестало голосно стукотіти і поволі він почав воркотіти свою улюблену казочку, що завжди розповідав своєму господареві, коли сидів у нього на колінах.

Н. Наркевич

Вже маємо вістки з усіх Окружних Рад про **відсвяткування 35-ліття СВА**. Деякі влаштовують це разом з Окр. З'їздом, але більшість воліє відсвяткувати це окремою імпрезою. Відзначення Відділів громотами, а довголітніх членок відзнаками, вимагатиме великої уваги.

* * *

Також Відділи, що ще **не мають Окр. Рад в околиці**, повинні відзначити 35-ліття СВА. Бо й серед них є Відділи, що засновані 25 літ тому й довше, а також членки, що працюють 25 літ і довше в організації. Їм належить теж пошана й признання з цієї нагоди.

* * *

В обіжнику, що ми його розіслали недавно тому, подані всі подробиці нашого святкування. Радимо прочитати його на найближчих сходах, а головне — виповнити й повернути нашій канцелярії відомість про **рік заснування Відділу і кількість позолочених відзнак**, що їх даний Відділ потребує.

* * *

Наша **організаційна референтка п-ні Анастасія Вокер** повернулася дня 5. вересня з Конгресу Міжнарод. Жін. Ради в Істамбулі. Зложила писемний звіт із своєї подорожі та підготовляється до усних звідомлень по наших осередках, що її на виступ запросили. Точніше звідомлення про Конгрес подаємо на іншому місці.

* * *

Наша **містоголова п-ні Стефанія Пушкар** була делегаткою Союзу Українок Америки на 15-тій Конференції Громадянства, що відбулась від 16.—20. вересня 1960 р. у Вашингтоні. Вона була членом Комісії Преси, в якій брала участь у нарадах і дискусіях.

Олена Лотоцька
голова.

* * *

Виховний Семінар, що його перевела весною ц.р. Централія СВА, був справжньою подією у виховній діяльності. Тут уперше наші матері зішлись, щоб послухати та подискутувати над своїми виховними завданнями й труднощами. Багато цінних думок і вражень вивнесли вони з наших лекцій. Треба сподіватись, що Виховні Семінари для матерей відбудуться тепер по всіх наших осередках.

* * *

Для інформації, як влаштувати Виховний Семінар, зладили ми точну **інструкцію**, яку розсилаємо Окружним Радам, а на бажання також і Відділам СВА. Згідно з тим обмежуємо Семінар до 4-ох лекцій. На бажання можемо вислати також доповіді, однак радимо розглянутись на місці за доповідачем, що міг би в дискусії свій погляд обгрунтувати.

* * *

За останній рік збільшилось число **дитячих світличок**, що їх оснували й ведуть Відділи СВА. Це цінний виховний почин, що повинен постати в кожній місцевості. Раз у тиждень сходяться дошкільнята й проводять час на гутірці й забаві. Перебуваючи у своєму гурті, вчать пісень і віршиків. Подумайте, чи не можна б створити такої світлички при Вашому Відділі?

* * *

А коли Ви ще не можете відважитись на те, тоді влаштуйте раз на місяць **дитячу забаву**. В неділю по полудні батьки радо приведуть дітей, що спільно забавились, заспівали й з'їли смачний підвечірок. Треба тільки подбати про залю й фахову людину, що вміла б повести таку дитячу зустріч. Підготовляємо інструкцію, яка буде незабаром розіслана.

Ганна Ракоча-Білинська
виховна референтка
Гол. Управи.

Централія одержала

від 2. до 23. вересня, 1960 р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 5 Дітройт	10.00
„ 28 Ньюарк, з пікніку у п-ва Кучкудів	20.00
„ 63 Дітройт	5.00
Анна Чопик, Милвил	2.00
В. Бандера, Гартфорд	1.70
Ольга Макал, Дітройт	1.00
Анна Качаш, Даймонд	1.00
Софія Шкраба, Бербенк	1.00
Юстина Смарш, Бостон	1.00
Єлисавета Антонович, Клівленд	1.00
Марія Цісарук, Дітройт	1.00
Марія Голуб, Каламазу	1.00
М. Терлецька, Флашинг	1.00
Марія Саплива, Форт Вільям	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 22 Шикаго	120.00
„ 43 Філадельфія	20.00
„ 57 Ютика	45.00
Теодозія Стельмах, Дітройт, з нагоди 35-ліття своєї громадської праці	10.00
Ольга Коцюба, Еддистон	5.00

НА ДЕЛЕГАТКУ ДО ІСТАМБУЛУ:

Від. 1 Нью Йорк	50.00
„ 16 Мінеаполіс	20.00
Членки 16 Відділу по 1.00: М. Петришак, О. Луцик, В. Єрмоленко, К. Гуцал, М. Омелян, О. Карпак, Бенцаль, М. Процай, О. Костюк, Разом	8.00
Анна Чорній, Балтимор,	5.00

ВКЛАДКА ДО УККА:

Окружна Рада СВА, Фила. (1960) 10.00

ВКЛАДКА ДО ЗУАДК-у:

Окружна Рада СВА, Фила. (1960) 10.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Статті є інтересні

Я запізнилась із висилкою передплати журналу, однак це не значить, що нехочу мати журналу в хаті. Ми всі любимо його читати; дописи і статті дуже інтересні.

Євгенія У.

Охоче читаю

Ваш журнал Наше Життя дуже цінний і я охоче його читаю.

Лідія Вдовиченко, Шикаго

ДІТРОИТ, МИШ.

Від'їзд п-ні А. Вокер

Дня 12. серпня відбувся „прощальний сніданок“ у честь п-ні Анастазії Вокер, орг. референтки СУА, перед її виїздом на конгрес Міжнародної Жіночої Ради. Союз Українок Америки належить до Нац. Ради Жінок Америки і тому має можливість брати участь у цьому конгресі. Прощання відбулось у домі п-ні Ольги Шустер.

З великим признанням треба підкреслити вміння і дбайливість господині дому, що її виявила на цій гостині. В українському стилі прибраний стіл міг бути зразком прегарної декорації і разом із тим пропаганди серед чужинців. Була ж бо на це домашнє прощальне свято запрошена голова стейтової Управи Ген. Федерації Жінок Америки п-ні З. В. Шродер. Її промова, спрямована на викликання чуйности жінок до посиленої комуністично-советської пропаганди, була незвичайно цікава і тримала слухачок у напрузі, не вважаючи на те, що тривала годину. Цій лідерці американського жіноцтва вручено гарні зразки української кераміки, роботи нашої дітройтської пані. Також п-ні Вокер передано дві речі, одну з кераміки й одну інкрустовану дерев'яну касетку, з проханням подарувати це котрийсь із делегаток на Конгресі на спогад про український народ. Як зачуваємо, п-ні Вокер вручила пудерничку містоголові Нац. Ради Жінок Туреччини, а кераміку передала в дарунку містоголові СФУЖО в Європі п-ні Ніні Коваленко.

У прощальному сніданку взяло участь 30 жінок. Заступлені були всі Відділи в нашому місті.

Там же вибрано Комітет для вшанування ювілею.

Дарія Бойчук

НЮАРК, Н. ДЖ.

Зустріч Окр. Ради СУА

Завжди гостинний Робітничий Союз гостив 28. серпня ц. р. у своїх хоромах на оселі Глен Спей Окр. Раду СУА з Ньюарку. Приємно було подивитися на численно зібрану громаду делегаток і гостей з головою Окр. Ради п-нею Оленою Гординською на чолі. Поміж видатними гостями Зустрічі засів п. Президент д-р Витвицький із дружиною. Прибули делегатки з Елизабету, Пассейку, Петерсону і Нью Бронсвику. При святочно накрітому столі голова Окр. Ради п-ні Гординська привітала достойних гостей, а п-ні Салук проголосила програму, заявляючи, що ця Зустріч присвячена пам'яті нашої письменниці Уляни Кравченко, якої 100-ліття з дня народин припадає саме на цей день. Дуже цікавий реферат про життя її виголосила п-ні С. Котис, порівнюючи життя, боротьбу, писання, місце в нашій літературі, великий патріотизм і змаг за права жінки й нашого народу — з польською письменницею того часу Марією Конопніцкою. Потім п-ні О. Равш відчитала вірш із збірки Пріма Вера — „Я ваша“. Другий цікавий вірш із тієї ж збірки „Серце Христове“ виголосила гарно Мотронька Лебідь, вже відома з гарного деклямування. Слідували пісні, що їх співали гості, а під кінець попрошено до слова пана президента. Шановний гість вказав на великі осяги Союзу Українок у своїй суспільній праці, на полі виховання і національного збережен-

ня і закликав стояти далі на тому ж становищі. На кінець д-р Ричок, господар Оселі, подякував гостям за прибуття і запросив відвідувати її й надалі.

Прекрасна погода, піднесений настрій Зустрічі, виміна думок і плянів із делегатками, залишили миле враження. Зустрілися членки СУА з нашої округи, щоби вшанувати велику поетку та радісно й приємно провели час.

К. Орачева

ДІТРОИТ, МИШ.

День патронки 5 Відділу СУА

Помимо літніх вакацій 5 Відділ СУА не перервав своєї праці і зібрався в городі своєї членки, щоб обговорити біжучі справи та спільно розважитися. Ці сходини мали назву „День княгині Ольги, патронки Відділу“.

Коло прибраних столів засіло гарне число жінок, а п-ні Будзол, містоголова сердечно привітала членок і гостей та попрохала вислухати доповіді п-ні М. Цісарук на тему „Св. Ольга, взірць християнських чеснот“. Помимо гарячого дня присутні вислухали доповіді з належною повагою та були горді, що мають її за опікунку свого Відділу.

Серед милої розмови присутні споживали смачну перекуску, що її безкорисно приготувала п-ні Анна Пагра, членка 5 Відділу та її дочка п-ні Анастазія Гамер. Потім усі вийшли на город, де в тіні дерев продовжувалась зустріч. Всі були в гарному настрою, а навіть приспівували веселих коломийок із рідних сторін.

Наприкінці п-ні Будзол подякувала всім присутнім за участь, а шановним господарям за смачну і щирю гостину. Присутні зложили 72 дол., з яких 62 дол. передано на малювання церкви, а 10 дол. переслано на пресовий фонд Нашого Життя.

М. Цісарук

ПРО КОНГРЕС В ІСТАМБУЛІ

У цьому числі йде звідомлення з поїздки нашої делегатки п-ні Анастазії Вокер. Окрім того вона доповідатиме усно про зміст і напрям Конгресу в тих наших осередках, що її запросять.

Та сума коштів її поїздки ще не зібрана в цілості. Хоч більшість Відділів відгукнулася, проте деякі жертвували дуже мало або зовсім ні. Пригадуємо їм цей обов'язок — причинитись до покриття коштів поїздки. Наша репрезентація на міжнародньому ґрунті — це важлива ділянка нашої праці!

ЕКЗЕКУТИВА СУА

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Із діяльности 16 Відділу СУА

а) Організаційна: Відділ має 56 членок. Відбуто 10 сходин (3 ширші і 7 сходин Управи). Через руки секретарки п-ні Ермоленко перейшло 243 листи. Відділ веде хроніку про діяльність; в одному альбомі складає запрошення й оголошення, а в другому світлинні.

б) **Культ. Освітня й Імпрезова:** Відбулось Свято Жінки-Героїні, зустріч з головою ОУЖ Німеччини п-нею О. Бойко, ревія „На хвилях ритму й мелодій“, літературний вечір, доповідь п. д-р Менжеги на тему „Гігієна жінки“, вистава п'єси „Князі гуцульських полонин“. Із товариських імпрез слід згадати: забаву-маскараду, осінні вечерниці з танцями, прийняття для молоді, що співпрацює з Відділом.

За це все належить признання нашим референткам: п-ні О. Костюк, культ. освітній та пп. О. Карп'як-Бенцаль і О. Луцик, імпрезовим.

в) **Сусп. Опіки:** Вислано 13 одягових пачок вагою понад 400 фунтів до Європи. Відділ веде патронат над школою в Авсбургу сумою 5 дол. місячно. В цій ділянці працювали пп. Петришак, Генсуровська, Гуцал, Ермоленко, Дудинська, Гамота й інші.

г) **Фінансова:** Каса виказує 1.971.33 приходу, а 1.716.93 дол. витрат. Пожертвувано 708 дол. на харитативні цілі.

К. Гуцал, голова

НЮАРК, Н. ДЖ.

Показ української культури

З нагоди Року Втікача відкрито весною ц. р. міжнародню образотворчу виставку в Музеї Мистецтва в Монтклері, Н. Дж. В гарній залі Музею відбувся концерт, в якому брали участь переважно українські мистецькі сили: Дарія Гординська-Каранович, Марта Кобрин-Кокольська й Юліяна Осінчук. Зв'язковою з Музеєм Мистецтва була п-ні Пелагія Кучкуда, членка Управи 28 Відділу СУА.

Американська критика висказалась дуже прихильно про цей виступ. „Дарія Каранович грала твори своїх земляків з чуттям, певно і темпераментно і тим здобула собі ряд симпатиків серед численної публіки. Її короткі, інформативні пояснення про українські композиції мали в собі щось надзвичайно милого. Марта Кобрин-Кокольська, яка була в українському національному строю, показала високі якості свого блискучого сопрану, до якого була гарно підібрана її програма: Нам найбільше подобалась пісня „Ой, пряду“, аранжерована А. Рудницьким. Молоденька Юліяна Осінчук

показала більше ніж піаністичні здібності у власних творах, що їх вона скомпонувала. Її природня поведінка і гарний український стрій причинились до її успіху“. Частиною того концерту, що його слухала американська публіка, награно на тасьму і передано в Україну через радіо Вільної Європи.

Також з нагоди Року Втікача у бібліотеці в Монреалі влаштовано виставку українського народнього мистецтва. Показ вишивок, писанок, кераміки організувала культ. освітня референтка Відділу п-ні Я. Олесницька, про співучасті пп. А. Хомової, І. Гнатів і Ф. Дорошенко.

П. К.

Із діяльності 28 Відділу СУА

Дня 4. вересня запросили до себе п-во Кучкуди членок на пікнік до своєї чудової хати й городу. Зібралось около 40 осіб коло пікнікової печі, але хоч покрапував дощ, проте ніхто не втікав до хати. Знамениті вареники, голубці й інші страви і напитки, що їх приготувала мила господиня, зібрали всіх у веселий гурт. Промовам, жартам і співам не було кінця. Гості подарували господарям чудову вишивану скатерть із 6 серветками (вишивану в Україні!) і переслали 20 дол. на прес. фонд Нашого Життя. Не хотілося йти додому і довго в ніч під американським небом лунала пісня „Україно, рідний краю“. Гостинність п-ва Кучкудів показала, що де тільки живе українська сім'я там є клаптик тієї України, що її кожен із нас береже у своєму серці. Дякуємо п-ву Кучкудам, що не дали нам про те забути.

Гостя

ДІТРОЇТ, МИШ.

Перший пікнік 56-го Відділу

Пікнік цей відбувся дня 5. червня 1960 на Діброві. Було це в неділю і мимо химерної і хмарної погоди зібралось досить велике число публіки. Успіх був і моральний і матеріальний. Членки Відділу, що своєю працею причинились до влаштування цієї імпреди були вдоволені з успіху і це було й нагородою за їх труд.

Із діяльності 63 Відділу

Перед вакаційним сезоном — мали ми цікаві і гарні сходини. Перша частина була присвячена темі „Київ — столиця України“. Референткою була п-ні проф. Марія Гарасевич, сама ж київлянка, яка з питоменною собі ек-

Із зустрічі Республіканської Партії з представниками національних груп у Вашингтоні:

Кандидат Р. Никсон серед представниць жіноцтва. Перша зліва — п-ні Олена Лотоцька.

From the meeting of the Republican Party leaders with nationality groups:
Left to right: Mrs. Helen Lototsky, Philadelphia; Mrs. Joseph Onka, Manville, N. J.; Miss Li Ling-Ai, New York; Vice-President Nixon; Mrs. Ab. Herman, Washington, D. C.; Mrs. H. Tushynski, New York; Mrs. Claire Chennault, Washington, D. C.; Mrs. Paula Grib, Chicago, Ill.

пресією дала нам чудовий образ столичного міста. Згадує вона його все з любов'ю і великою тугою. Дуже образково представила нам його, немов провадила нас за руки вулицями і бульварами і заставляла нас подивлятися вставання сонця раннім-ранком над Дніпровою кручею. В молитовнім захопленні ставляла нас перед пам'ятником св. Володимира. Краса Києва будила глибокий жаль за минулим у нас, слухачок, які тієї краси не бачили, та бажання хоч на мить побути у ньому. Кінець реферату прийняли ми із жалем, але референтка обіцяла нам, йще до тієї теми колись повернути.

Друга частина сходи́н була присвячена громадській праці п-ні Теодозії Стельмах. Голова Відділу п-ні Ольга Макар подала нам життєпис нашої дорогої членки. Із нього довідались ми, що п-ні Стельмах від ранньої молодости віддавала свій час і увагу громадській діяльності. Різноманітна праця в Кружку Рідної Школи, в Союзі Українок і в усіх місцевих установах рідних сторін і у зв'язку із тим влаштування прерізних курсів, рефератів, дитячих концертів і тим под. Ось поле попису інтенсивної громадської діячки, якою була і є п-ні Теодозія Стельмах. Тому й пацифікація, переводжена жорстоко поляками на рідних землях, не оминула й її і найближчої родини. Не перестала працювати навіть і тоді, коли вийшла заміж і мала двоє дітей. У Підгайцях працює вже разом із чоловіком в усіх укр. товариствах, а завершенням їхніх зусиль було купно Народнього Дому. До цього починаються обое найбільшим числом проданих цеголок, за що й дістають „Грамоту признання“.

Згодом, на арену громадської праці входять і діти пані Теодозії, яка стоїть на сторожі їхніх заінтересувань. Кінчається тим, що син на поклик могутньої Идеї Визволення іде в ліс, до УПА в 1942 р. і від нього немає ніякої вістки від 1946 р.

Еміґрація кинула п-ню Теодозію і її родину до Ляндсгута в Німеччині, де відразу включилася у русло громадської праці. Приїзд до Америки неодну із нас зломив і неодна під впливом невідповідної заробіткової праці — не має сили й охоти працювати ще у громаді. А п-ні Стельмах включається скоро в активну роботу. В США працює жертвенно в комісії

„Мати й Дитина“, збираючи фонди на цю ціль. Завдяки її невсипущій праці Централія США дістала на цей фонд з Дітройту 1.021 доларів готівкою, одежі в пачках на 5.777 фунтів, та 100 кер пакетів.

При кампанії передплатниць журналу „Наше Життя“ одержала дві перші нагороди. В УКК до сьогодні є збірщиком Нар. Фонду. За десять років збрала на цю ціль понад 2 тисячі доларів. Є членкою 63 Відділу і

Теодозія Стельмах

Mrs. Theodozia Stelmach of Detroit, member of 63 UNWLA Branch, celebrated the 35th anniversary of her social and organizational activity.

все бачимо її при кожній праці, яка є дуже многогранна. Все усміхнена, спокійно приймає різні, не все приемні функції у громаді, оцінюючи їх значення і потребу для загальної справи.

І коли ми те все почули від голови 63 Відділу, кинулись GRATULувати п-ні Теодозії й бажати їй ще довгих літ, повних праці і посвяти для загальної справи. А вона аж прослезилась. Це все було несподіванкою для неї, бо навіть сама помагала накривати столи, питаючись нас; чому так все те святочно? Від Відділу дістала подарунков, а ми всі присутні зложили із тієї нагоди 18 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“. Сама п-ні Стельмах дала ще 10 дол. на фонд „Мати і Дитина“.

І так сплелось приемне з корисним і гарно започаткований вечір прекрасним спомином п-ні проф. Марії Гарасевич про місто наших мрій, столичний город Київ, скінчився весело і радісно при чайку.

Дарія Бойчук

День Української Жінки

Відбувся дня 14. серпня в парохіяльному городі. Його влаштували українські жіночі організації: 5, 26, 31, 56 63 Відділи США, 34 Відділ УЗХ, Сестрицтво Неп. Зачаття Пречистої Діви Марії, Т-во „Просвіта“, Апостольство Молитви, Жін. Відділ Гетьманської Організації і Клуб Шкільних Матерів. Здучені організації очолювала п-ні Марія Явна. Хоч у цей день не було гарної погоди, але гостей прибуло досить.

День почався о 2. год. молебнем у наміренні українського народу. Потім відправлено панахиду за 500 погибших у Кінґірі. О. Горошко виголосив зворушливу промову, навівши світлі жіночі постаті від княгині Ольги до сьогоднішніх часів. По панахиді присутні вийшли з каплиці на площу, де промовила коротко, але змістовно п-ні Катерина Хом'як про ролю української жінки в житті нашої нації. Потім слідували обжинки, що їх підготував п. Д. Атаманець. Для тієї цілі кілька членок пп. Ірина Козаченко, Катерина Хом'як, Марія Явна і Марія Бережанська кілька днів перед тим нажали 20 снопів пшениці на фармі п. Семена Геніка і привезли їх до церковного городу. Тепер около 30 старших членок зодягнулось у народні строї і зі серпами і співами вирушили в поле до зложених снопів пшениці, співаючи „Пішли женці жито жати“ і „Котився вінок з поля“. Обряд обжинок був відданий зовсім природно, було враження, що ми на рідних землях у часі жнив. Господарі п-ні Анастасія Дем'ян і п. Мартин Івасів гостили женців у полі. Жниці сплели вінок із колосків пшениці і вложили його на голову п-ні Ярині Зубальській і зі співом повернулись до дому господарів. П-на Ярина вручила вінок господарям і побажала їм щастя й здоров'я. Обжинки закінчились танцями та приспівом п-ні Фесі Сиділо.

На тій імпрезі 56 Відділ США влаштував виставку нар. мистецтва. Були там прекрасні вишивки роботи п-ні Стефанії Дуб і п-ні Анни Крохмалюк, а юнак О. Дуб зробив правдивий сільський тин із пруття.

В гостинниці подавали смачні страви. Головною господинею була тут п-ні Марія Бортник.

Дохід із цієї імпрези призначено на малювання церкви Преч. Діви Марії в Гемтремку. **Ст. Заплітна**

ВІТРАЖІ

* * *

І в Тарагоні я нараз бачу статую моєї матері на вівтарі. Вона має хитон з фіолету, розпустила коси, а серце прошите срібними мечами. Десь є пристань, але не для мене. Для когось собі блистять моя зоря. Справді мое я можу зібрати в жмені: пригоршу приплідних спогадів, як білі фіялки. Так дуже хочу затишити орнамент на брамі, але він скоро розвівається, наче обпав би цвіт з вишні. Вино — в дуже спокійних, кам'яних вулицях — як лящать тут кроки! — смакує гірко минулим, а сірий храм без зайвих речей дивиться на мене суворо своєю символікою. Бог говорить мовою символів, але вони для мене замкнені. Я не бачу в них більше, як гієрогліфи. Нема ключа до тої незнаної мови. А Шардон мовчить!

Від Середземного моря йде сухий вітер, і моя розщібнута сорочка лопоче коміром, як білий птах, а з твердині можна оглядати коліркові човни на березі і рибалок, які ладнають сіти. Далі, внизу, я надібаю рештки Шардона: розкинені в неладі черевки, одяг і бурякову хустку. Жука сидить коло них і дивиться далеко в хвили, такий заворожений, що коли я беру його за плече, він простягає руку і шепче:

— Там!

Йду зором за продовженням руки: у хвилях піднімаються і нуряться дві точки, як голівки шпильок.

— Ільонка поплила задалеко; Шардон сказав, що вона сама не вернеться, і поплив за нею!

— Чому ти не плив з ними, дурню! — Я клену, зриваючи з себе одяг.

— Не вмю ж плисти, — плаксиво жаліється Жука.

Кидаюся в море. Руки, як весла, ріжуть білочубі горби. Шардон розкидає ногами й сопе, мов тюлень. Плисти, ще й з Ільонкою в руках, йому тяжко.

Коли ми вивантажуємо Ільонку на берег, він береться витрясати з неї воду й робити штучне віддихання, відпихаючи мене шорсткою рукою. Тоді кров обливає йому груди; він сідає на пісок і затуляє долонею рот. На щастя, Ільонці непотрібні вже його заходи. Жука задержав якесь приватне авто, і ми веземо їх обое в лічницю. Ільонку натирають алькоголем, поють гарячим вином, і вона ніяк не хоче остатися в ліжку. Але Шардон дістає ін'єкцію і лежить жовтий на шпитальному ложі, схожому на його власне, паризьке. Груді піднімаються за кожним віддихом з харкотом немащеної машини; справді: мені пригадується харкіт нашої жовтої „пирхавки“!

— Що ж, Шардоне, повеземо вас у кардиналову палату? — я пробую жартувати.

Він тільки вовчо подивися на мене і невиразно щось бовкнув.

— Падре мусить лежати, — каже лікар.

І думаєте може, що ми залишили його в спокою, пожаліли жовтого обличчя, що нараз поморщилося, з якого тільки очі кидають іскри по кімнаті лікарні? Де там! Жука сидить йому в ногах, я перед ліжком, по-турецьки, Дримба на табуреті. Ярина з'являється нечутно, як сніг, і минає мене зі спущеними віями, поправивши Шардонові подушку, або поклавши на столик склянку молока. Щохвилини хтось із „пирхавки“ приходять подивитися на Шардона, принести йому кілька слів. Очевидно, йому їх не треба.

— Розкажіть щось, абé, коли вас це не мучить, — просить панна Гільда.

— Як інші говорять, я залюбки помовчу. Приглядаюся до людських трагедій і спостерігаю, що переважно їх чинники такі самі головні актори, і то дуже пересічні. Бо до справжніх трагічних роль, де Бог диригує сценами, покликані тільки великі, монументальні постаті. Хай нам не забракне скромности, мої друзі.

А розказувати нічого не буду, бо воно мене мучить, і крапка.

Такий то собі Шардонище, шорсткий, як шітка. Його прізвище зовсім відповідає особі, яка ненавидить над усе в світі сантименти і всякого вияву співчуття. Жука приніс йому з міста шоколяди і мусить її з'їсти сам, майже зі стانیолею, на Шардонових очах.

Зате можна його обдарувати іншими речами. Панна Гільда відкрила в сусідстві стару гармонію і грає часто на ній хорали. Шардонове вікно виходить на малий, запущений квітник, а з другого боку квітника, крізь відкрите вікно, ллються звуки порошного інструменту. Гармонія сопе, неначе б мала дихавицю, але Шардон заплющує очі і слухає. Ми всі слухаємо, не ворушачись, бо за кожний скрипіт нас карає іжакуватий погляд. Коли звуки затихають і віко зі старомодними янгольськими погруддями засувається на клявіші, хворий здивовано обводиться нас очима, неначе б хотів спитати:

— Ви ще тут?

* * *

Як тільки Шардон підвівся на ноги і сів у „пирхавку“, (він нізащо не хотів остатися в лічниці, ані їхати до кардинала в гості, в цьому він був схожий на еспанського твердолобого осла), докторова сплеснула:

— Вже люблюсь заздалегідь нашим вогнищем у Нарбоні.

— Ну, — думаю я. — Хоч раз недрібничкове збирання подорожніх пам'яток!

На границі еспанські жовніри махають нам привітно і викрикують щось своїми життерадісними гор-

ляними голосами. Ніхто не займає Шардонових ско-золотих кущах.

— Ви вдома, Шардоне.

Шардон дивиться десь далі, в якусь нову батьківщину. Так він стоїть при вході височенної готичної катедри Юстуса, сам високий, готичний, сам праведний. Він входить потім у півтінь, під ребра склепінь, довгий, як органна труба, і пристає з суворим обличчям перед наївною групою Оплакування, втопивши зір у рожевість, синь і зелень різьбленого дерева.

Я нараз відчуваю, що люблю його, як батька.

Вечором, коли куриться ватра, він сідає трохи далі від вогнища, бо дим починає його душити. Тоді пані Сабіна — подумайте! — прикриває йому плечі своїм чорним шалем! Шардон майже вибухає, але побачивши, що то вона, заспокоюється насилу.

Ми дивимося мовчки в ватру. Мовчання може бути повне змісту. Нам не хочеться тепер робити викидів долі. Ми згідливіші зі світом: Що ж: такий він уже собі, та й годі. Є в ньому теж багато доброго, хоч деякі речі й особи — смішні. І часом є в них ласка відчути присутність Краси.

Жука лежить горілиць з квіткою між зубами. Щаслива вдача! Він ніколи не хоче того, чого йому не дається, а те невибагливе сприймає з радістю великої дитини. Як ти то робиш, Жуко? Зрадь мені свою тайну, бо бідна людина з чорною книгою загубилася між знаками Макрокосмоса.

Ось — жмінка людей довкола ватри в Нарбоні. Кожний пряде своє власне павутиння, і думки літають коло кожного, як нетлі довкола вогню. Дивно, що вони не мішаються, що завжди вірні одній людині.

Ільонка змарніла за останній час. Під очима лягли синці. Вона шукає самоти, і тільки Жука вмє часом здобути собі її товариство.

Вона оповідає один епізод зі свого дитинства:

— Наш сиротинень стояв на передмісті, прилиплий до інших старих і крихких будівель. Ми носили вузькі полинялі суколки й не знали пестошів, бо сестрам не було дозволено нас цілувати. На свято Ангела Хоронителя нас обдаровували дрібничками.

Пригадую собі такий день: тиша й холод на коридорі, ми сунемося парами в лавки каплиці просити благодаті для наших добродіїв і прощення за наші гріхи. Коло вітваря стоїть Ангел Хоронитель у білій, як іней, сорочечці, поперетяганій стьожечками. Правдоподібно то була якась погана гіпсова або воскова фігура, але тоді я заздрила їй надземської краси і терпіла цілим своїм дитячим серцем, що не була ні крихітку подібною до такого ангела... Сестри думали подібно як і ми й кидали жереб, котра з них мала цього року його вдягати. Щасливою стала сестра Пріска, і всі їй зазидували.

Потім нас поведено до широкої спальні. На кожнім з сімдесятьох ліжок лежала торбинка з солодощами й рожева стрічка до волосся. Що за щастя! Але сестра-опікунка тонко заклікала:

„Подивіться тепер, що Ангел Хоронитель дістав на свої Іменини!“ — і вона піднесла вгору червону шкіряну коробочку. Ми збилися довкола сестри, і понеслося довге „ааааа“, сповнене подиву і заздрощів: малесенький годинничок з браслетом блистів собі на темно-голубому оксамиті коробочки.

„Це справжній золотий годинничок“, — пояснила сестра-опікунка. — „Тепер я його накручу і вкладу Ангелові Хоронителеві на руку!“ Вона побігла з коробочкою до каплиці... Ангелові Хоронителеві з гіпсу чи воску було мабуть байдуже, але ми не спали цілу ніч і думали, що він дуже, дуже щасливий...

— Я певний, що Ангел Хоронитель плакав над золотим годинником, якого він не хотів... Найрадше він вклав би тоді той годинник Ільонці на руку і сказав би:

„Бережи усі свої години, дитино, так довго, як тобі сказано. Прийде час, і ти побачиш, що в ангела тільки гіпсове, або воскове обличчя“.

Ільонка притакує головою й криво всміхається.

Аж тепер я розумію, що її втеча в море зовсім не була випадковою, і що я мав у цьому епізоді свою роллю, як дав мені пізнати Шардон.

Він підводиться з трудом:

— Я хочу пройтися, хто дасть мені рам'я?

— Я, — каже Ільонка.

* * *

Ми обое блукаємо по старому Каркасоні. Це — година сутінку. Жовтий собака ходить за нами, наче б ми були його господарі. Під твердинею з конічними вежами люди вечеряють при світлі свічок. Велика сім'я зібрана при одному столі молиться й ломить хліб.

Ми приліпили лица до вузьких шиб, як діти перед крамницею під свята, і не можемо нажитися. Щастя інших нас перепоვნяє. Ми стоїмо надворі, в сутінку, а вони сидять при одному столі, в колі теплого світла. Там усе ясне, гарне, просте, а нам нічний вітер вже розвіває волосся, тягне за одяг кудись далі. Навколо нас — самотність; кожне з нас сидить у своєму човні, і тільки хвилева тиша дозволила подати собі на короткий час руки.

А все ж було б так добре, коли б на покуті сиділа Ярина і роздавала вечерю, коли б краяла хліб і креслила б перше на ньому знак хреста, доливала б олії в червону лямпадку перед іконами і прикривала б дітей до сну.

Ярина ліплена з багатої, спокійної, материнської глини...

— Шардон гасне...

Це вона каже. Так, Шардон гасне. В його зиничах вже палає безсмертя і лица горять, як рештки ватри на полі. Ми всі ждемо на Люрд, навіть д-р Айнігер підганяє нашого шофера, який не може впоратися скоро з попсованим автобусом і йде до міста шукати підмоги.

Врешті приходить той довгожданий Люрд. Як описати найдивнішу в світі суперечність почувань?

Під білоголовими Піренеями, оперезане стрічкою холодної пречистої ріки між травистими берегами, бережене середньовічною твердинею на скелістому горбі, тулиться містечко — ізмарагд. Справді, якщо де сталося чудо, то певно тут, у цих природних символах непорочности й величі. Дім Бернадети вражає простотою й суворістю, навіть своєрідною сухістю; нічого тут солодкавого, ні романтичного: тверде ліжко загартованої в праці й молитві майже-селянки, вбога на прикраси обстановка.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Окружна Рада при праці

Як щороку, так і цього Відділи США беруть знов активну участь у Міжнародній Жіночій Виставці. Здається — зайво багато писати про нашу участь, а тим самим і користь, бо всі вже про це знаємо, що наша виставка, а особливо український день на ній вітається великим успіхом серед нашого громадянства. Щодо моральної користі — не можна заперечити, що виставка лишає слід. Це ж уже десятий раз із черги ми там виступаємо, кожного разу з іншими експонатами та музично-танковими продукціями.

Цього року на виставці не лиш будуть виставлені мистецькі речі, але постараємось перевести також показ наших мистецьких виробів, як писання писанок, вишивки, інкрустовання і ще дещо. Загально виставка заповідається дуже інтересно, коли взяти до уваги, що культурний кіоск є в до-свідчених руках знавця народнього мистецтва п-ні Мирослави Гординської.

У виставці беруть участь: п-ні Катря Пелешок, голова, п-ні Софія Серафин, секретарка, п-ні Марія Ржепешка, скарбничка. Референтками є: п-ні Марія Головей імпрезова, п-ні Ірина Падох організаційна, п-ні Іванна Бенцаль фінансова, п-ні Марія Марусевич господарська, п-ні Марія Демидчук української преси, а п-ні Леся Різник англійської преси. До контр. комісії увійшли пп. Марія Білосор, Анна Свенсон і Анастасія Бродни.

Квитки на виставку знаходяться по наших крамницях Арка, Ехо, Сурма і на руках членок США. Звертаємось з особливим апелем до нашого громадянства — купувати білети наперед у наших крамницях, бо коли купуємо при касі, то наш комітет із того не користає. А перед нами величезні видатки, що їх мусимо покрити виключно з продажі тих квитків.

Виставка починається 7. листопада в будинку Регімент Арморі при Парк Евню і 34 вул. Програма наша, яка буде дуже інтересна, відбудеться в суботу, дня 12. листопада. Точніші інформації будуть подані у своєму часі.

М. Д., референтка преси

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це **ПЕРЕДПЛАТА**
„НАШОГО ЖИТТЯ“

STATEMENT REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912. AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933. AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION OF

OUR LIFE, published monthly, except August, at Philadelphia, Penna.,

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher, Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St. Editor, Lidia Burachynska, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Managing Editor, Cecilia Gardecka, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Business Manager, Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

2. The owner is: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

President: Mrs. Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Vice-President: Mrs. Stefania Pushkar, 823 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Rec. Secretary: Mrs. Helen Sluzar, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Fin. Sec'y: Mrs. Antonia Kulchycky, 2231 Fairmount Ave., Phila. 30, Pa. Treasurer: Mrs. Anna Sywulak, 112 Dewey Rd., Melrose Park, Pa.

3. The known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

Helen F. D. Lototsky, President

Sworn to and subscribed before me this 18th day of September, 1959.

Emil Kulchycky, Notary Public

(My commission expires January 6, 1961).

ЗАМОВЛЯЙТЕ В ЦЕНТРАЛІ США
Ювілейну Книжку
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
(1925—1940)

видану з нагоди 15-тих роковин.

Ціна 1 дол.

Загальний огляд праці Централі
і Відділів США.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
га **ПЕРШИХ КЛЯС ШКОЛИ**

Літо 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала **Марія Юркевич**
Замовляти в **ЦЕНТРАЛІ США**

УВАГА!

УВАГА!

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Висилаємо пачки аж до 44 фунтів звичайною і летунською поштою, чи то принесені до нас особисто, чи переслані поштою, та негайно виготовляємо документи.

Як уже відомо, можна пересилати у пачках тільки нові речі. Також радимо посилати менше готових речей, бо оплати від них вищі.

Маємо на складі великий вибір різномодних товарів (шкіра, матерії, полотна, хустки і т. п.) до пачок, які продаємо по дуже низьких цінах.

ПАЧКИ НАДАЄМО НА ПОШТУ ТОГО САМОГО ДНЯ, КОЛИ ДО НАС ПРИНЕСЕТЕ, А ДРУГОГО ДНЯ ОДЕРЖИТЕ З ПОШТИ ПОСВІДЧЕННЯ. Тому наші пачки доручують: летунські за 6—10 днів, а звичайні за 4—6 тижнів. Хто не вірить, може переконатись.

General Parcel & Travel Co.

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.

Tel. WA 5-8878

ІНЖ. О. СТОЙКЕВИЧ

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N. Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
 Translated by Percival Cundy
 Foreword by Clarence A. Manning

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Рівноапостольна свята Ольга	1.00
Срібна Зірка	0.50	На громадський шлях	1.00
Сніжинки	0.50	Визначні жінки України	0.40
Соняшний Промінь	0.50	Городина й овочі	0.60
Снігова Баба	0.50	Давні річники журналу „Н. Життя“, неповні	1.50
Щебетали пташечки	0.50		
Для Малят	0.60		
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

O u r L i f e

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

НОВЕ ВИДАННЯ!

Вийшла з друку нова книжка

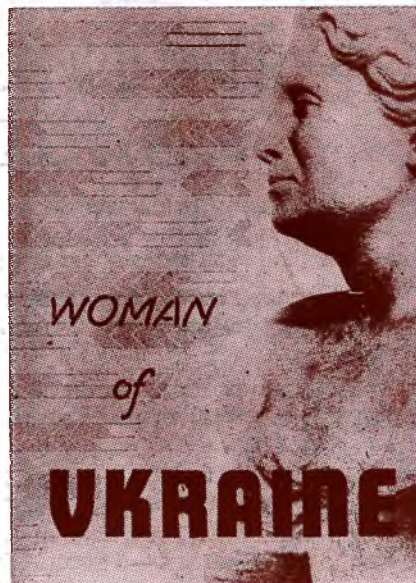
Проф. М. Гадяцького
**Джерела
 московського
 комунізму**

Праця проф. М. Гадяцького висвітлює правдиве обличчя Москвілів на основі фактичного матеріалу, а тому їй необхідно придбати кожному Українцеві-самостійникові, бо спираючись на цей матеріал він зможе успішніше провадити боротьбу проти московського імперіялізму. — Книжка має 125 сторінок.

Ціна примірника — 1.00 дол.

Замовлення надсилайте на адресу:

SVU
 Box 51
 Postal Station "C"
 Toronto 3, Ont., Canada

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полум'я“ — твори Л. Українки англ. мовою?

Два рази дає, хто скоро дає!

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
 упорядкувала Марія Юркевич
 Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.

Замовляти в Централі США

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Веселі віршики знайдете у збірнику К. Перелісної „О И, Х Т О Т А М?“

Гарні ілюстрації, кольорова обгортка. — Коштує 80¢.

Замовляти в Централі США